PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 210 (14.040)

Trst, sobota, 19. oktobra 1991

Po pozivu ES, ZDA in SZ nov sporazum o prekinitvi ognja

V Haagu korak naprej

Kučan in Tudjman za konstruktivno nadaljevanje mirovne konference - Milošević zelo kritičen - Srbski blok predsedstva predčasno zapustil včerajšnje zasedanje

Haag — Včeraj je bil na mirovni konferenci o Jugoslaviji dosežen nov sporazum o prekinitvi ognja. Po apelu predstavnikov ES, ZDA in Sovjetske zveze sta se Tudjman in Milošević sporazumela o takojšnji in brezpogojni prekinitvi sovražnosti, ki predvideva deblokado vseh objektov armade in njeno postopno izselitev iz Hrvaške.

Gre za že deseti dogovor, ki sta ga predsednik konference lord Carrington in holandski zunanji minister Hans Van Den Broek postavila kot predpogoj, da se o bodočnosti v jugoslovanskem prostoru sploh nadaljujejo razgovori. Konferenca je nato nadaljevala z delom na osnovi Carringtonovega dokumenta, ki predvideva združenje jugoslovanskih republik na prostovoljni osnovi, spoštovanje posebnih statutov za manjšine in hipotezo za skupne inštitucije. Kar zadeva manjšine, vsebuje dokument predlog o posebnem statutu avtonomije za tista območja, na katerih tvorijo pripadniki manjšin večino prebivalstva.

Hrvaški predsednik Tudjman je predloge EGS ocenil kot dobro podlago in med drugim izrazil pripravljenost Hrvaške, da se manjšinam zagotovi avtonomija. Milošević pa je na predloge ES repliciral z ostro kritiko, rekoč, da dejansko ukinjajo Jugoslavijo, česar ne more sprejemati mednarodni forum. Srbski predsednik pa kljub temu predlogov ni v celoti zavrnil.

Slovenski predsednik Kučan je dejal, da Slovenija kot samostojna in neodvisna država v lastnem interesu pozitivno ocenjuje sodelovanje z drugimi republikami in obenem spoštuje njihove že sprejete sklepe o samostojnosti. Kučan je poudaril neobhodno potrebo, da se vzpostavi mir in izrazil pripravljenost Slovenije, da tudi v prihodnje konstruktivno sodeluje na konferenci in v procesu mirnega reševanja jugoslovanske krize.

Pred zaključkom včerajšnjega plenarnega zasedanja konference so štirje predstavniki srbskega bloka v zveznem predsedstvu zapustili dvorano, ker lord Carrington ni dovolil podpredsedniku Branku Kostiču, da spregovori v imenu zveznega predsedstva. Ob tem gre podčrtati, da je bilo zvezno predsedstvo s predsednikom Mesičem prisotno v popolni sestavi.

Slovenska delegacija precej zadovoljna po vrnitvi iz Haaga

LJUBLJANA — Na tiskovni konferenci, ki so jo pripravili po včerajšnji vrnitvi slovenske delegacije iz Haaga, sta predsednik predsedstva RS Milan Kučan in zunanji minister dr. Dimitrij Rupel obvestila novinarje o poteku mirovne konference o Jugoslaviji.

Predsednik Kučan je včerajšnje dogajanje na konferenci strnil v štiri točke. Najprej je ocenil predlog rešitve jugoslovanske krize, ki ga je lord Carrington posredoval predsednikom vseh republik. Gre za ukrepe, ki predvidevajo bodoče povezave med suverenimi neodvisnimi republikami z mednarodno identiteto za tiste, ki si to želijo, nato nadzor zaščite človekovih pravic, nespremenljivosti meja ter vključevanje Evrope, kjer je to potrebno. Predsednik Kučan je poudaril, da je v kljubovanju tem ukrepom srbski predsednik Milošević ostal sam, saj je strinjanje

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Podpisan dokončen sporazum o umiku JA iz Slovenije

LJUBLJANA — V Ljubljani sta se včeraj srečali delegaciji Slovenije, ki jo je vodil Miran Bogataj, namestnik ministra za obrambo in delegacija ZSLO, ki jo je vodil admiral Ljubivoje Jokić. Ministrstvo za obrambo Slovenije je sporočilo, da sta delegaciji podpisali dokončni dogovor o dokončnem umiku armade iz SLovenije.

Ta predvideva, da se bodo pripadniki Jugoslovanske armade iz Slovenije umaknili preko Luke Koper z osebno oborožitvijo in osebno opremo. Prva skupina, v kateri bo najmanj 59% oziroma 1200 pripadnikov Jugoslovanske armade, bo odpotovala najkasneje do 21. oktobra do 17. ure. Preostali deli enot pa bodo odšli v največ dveh skupinah in najkasneje do 25. oktobra 1991.

Takoj po podpisu dogovora obeh delegacij bodo enote Jugos-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Delegacija manjšine ponovno zahtevala uporabo slovenskih pol pri popisu prebivalcev

TRST — Predstavništvo Slovencev v Italiji je včeraj ponovilo zahteve naše narodnostne skupnosti glede splošnega popisa prebivalstva in storitev namestniku vladnega komisarja v deželi Furlaniji-julijski krajini dr. Domenicu Mazzurcu. Pudarilo je zlasti, da bi morali imeti Slovenci v tržaški, goriški in videmski pokrajini možnost, da dobijo popisno polo tudi v materinem jeziku, ker gre za temeljno ustavno pravico in za dostojanstvo slovenskega jezika. Te pole so doslej na razpolago samo v tržaški pokrajini, vendar jim pristojne oblasti odrekajo uradno veljavnost, češ da gre za pripomoček pri odgovarjanju na popisna vpršanja.

Dr. Mazzurco, ki ga je spremljala dr. M. Marrosu, je delegaciji, v kateri so bili Jelka Gerbec za Gibanje za komunistično obnovo, Marij Maver za Svet slovenskih organizacij, Pavel Slamič za Slovensko kulturno gospodarsko zvezo, Branko Pahor za Socialistično stranko, Miloš Budin za Demokratično stranko levice in Ivo Jevnikar za Slovensko skupnost, povedal, da vladni komisariat pozorno spremlja to problematiko ter da sproti seznanja osrednje oblasti z željami manjšine, vendar zaenkrat pristojne oblasti niso dale kakih novih navodil. Poudaril je še, da mu ni znano, da bi bilo predsedstvo vlade zavzelo kako stališče o slovenskih polah. Vsekakor, je še dejal, je sodelovanje pri popisu prebivalstva pomembna državljanska dolžnost.

Slovenski predstavniki so zaprosili za novo posredovanje v Rimu. Poudarili so, da slovensko prebivalstvo ne opušča svoje državljanske dolžnosti in sodeluje pri popisu, vendar zahteva spoštovanje jezikovnih pravic in je mnenja, da povsem zakonito izpolnjuje slovenske pole. V tem smislu ponovno pozivajo naše ljudji, da na Tržaškem, kjer so na voljo, zahtevajo in izpolnijo slovenske popisne pole. Istočasno poudarjajo zahtevo, da bi moralo to pravico priznati tudi v goriški in videmski pokrajini.

Delegacija je vladnemu komisariatu predala tudi pismi za predsednika republike F. Cossigo in zunanjega ministra G. De Michelisa s prošnjama za srečanji in razgovora o odprtih vprašanjih Slovencev v Italiji.

Otvoritvenemu zasedanju bosta prisostvovala tudi predsednika Bush in Gorbačov

Mirovna konferenca o Bližnjem vzhodu se bo začela 30. oktobra v Madridu

JERUZALEM — Ameriški državni sekretar James Baker in sovjetski zunanji minister Boris Pankin **(na sliki AP)** - ta je ob tem tudi sporočil, da sta Sovjetska zveza in Izael po 24 letih ponovno obnovila diplomatske odnose - sta včeraj pozno popoldne najavila, da bo mirovna konferenca o Bližnjem vzhodu 30. oktobra v Madridu. »Za Bližnji vzhod se poraja upanje, da se končno začenja nova era,« je Baker začel napoved o konferenci. Vest je dokaj presenetljiva, saj je še včeraj dopoldne kazalo, da je na poti do sklica konference še precej nepremostljivih ovir. Toda očitno je, da so te ovire premostili in konferenca se bo tako lahko začela. Za zdaj sicer izraelski premier Jicak Šamir formalno še ni privolil v sodelovanje Izraela v Madridu, temveč je to odločitev odložil na nedeljo, ko se bo sestala vlada. Toda Šamir je dal razumeti, da bo Izrael sodeloval na konferenci, »saj zanjo ni boljše alternative.«

Konferenca bo potekala pod okriljem ZDA in SZ, prve štiri dni pa bodo na programu multilateralni pogovori. Nato bodo sledili dvostranski pogovori med Izraelom in arabskimi udeleženci konference.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Martelli zaostruje obtožbe proti sodniku Primer Barreca vzburja politične polemike

MILAN - Pravosodni minister Claudio Martelli vztraja v svojih obtožbah proti sicilskim sodnikom, toda njegove zahteve so že izzvale prve politične polemike. »Pravice ni mogoče voditi samo s kolkovanimi papirji, pač pa z zakoni in načeli. Sodniki ne smejo prezirati nevarnosti obtožencev, katerim sodijo.« Tako je med včerajšnjo tiskovno konferenco v Milanu Martelli še zaostril obtožbe proti palermskemu sodniku Barreci. Obtožil ga je, da je kršil zakon, ker v svojih odločitvah ni upošteval vladnega zakonskega odloka o nevarnih obtožencih. Pravosodni minister je tudi polemiziral z vsedržavnim združenjem sodnikov, ki je včeraj branilo kolega. »Združenje naj enkrat toliko brani zakon in pravico in naj ne bo zagovornik vseh napak, ki jih zagrešijo sodniki,« je poudaril Martelli.

Nove Martellijeve obtožbe so imele takošnji odmev v sodnih krogih. V Palermu so sodniki in odvetniki ocenili sklep pravosodnega ministra, da zahteva odstranitev sodnika Barrece, kot nesprejemljiv pritisk politične oblasti na sodno, poskus iskanja grešnega kozla v sodniku, ki je pred nedavnim odredil aretacijo celotnega mafijskega vrha. Sodnik Barreca pa je dodal, da je to najbrž prvi tak primer v zgodovini Italije od združitve do danes.

Ob ukrepih pravosodnega ministra pa se je vnela tudi politična polemika. Predsednik pravosodne komisije poslanske zbornice Giuseppe Gargani (KD) je menil, da bo Martellijeva poteza negativno vplivala na odnos med politiko in sodstvom. Poudaril je, da je sodnik podvržen samo zakonu in lastni vesti, načela pa ni mogoče prezreti tudi ob stopnjujoči se agresivnosti mafije.

Od ministra se je ogradil tudi podtajnik za pravosodje demokristjan Coco, ki je menil, da je lahko Barrecovo tolmačenje zakonskega odloka vprašljivo, nikakor pa kaznivo. Vlada bo zato morala prevzeti politično odgovornost, da v parlamentu pojasni, da je odlok vsaj delno retroaktiven.

Socialdemokrata Preti in Mateotti sta kritizirala »sramotno ravnanje tistih politikov, ki sabotirajo Martellijeva in Scottijeva prizadevanja«. Predsednik protimafijske komisije Chiaromonte (DSL) pa je bil zelo previden in ni izrecno podprl pravosodnega ministra.

Boji na večini hrvaških bojišč so se z nezmanjšano silo nadaljevali tudi včeraj

Ranjenci v Vukovarju bodo morda danes končno le dočakali humanitarno pomoč

ZAGREB — Prebivalci Vukovarja bodo danes morda vendarle dočakali humanitarno pomoč. Konvoj organizacije Zdravniki brez meja naj bi namreč popoldne iz naselja Novi Mikanovci odpeljal proti Vukovarju. Tako so se včeraj na sedežu opazovalne misije Evropske skupnosti v Zagrebu dogovorili predstavniki jugoslovanske armade in hrvaške vojske. Konvoj bo potoval po glavni cesti med Vinkovci in Vukovarjem in ga bodo spremljali mednarodni opazovalci. Za njegovo varnost bodo skrbeli pripadniki armade in hrvaške policije. Armada in hrvaška vojska sta se včeraj tudi dogovorili, da bo na območju Vinkovcev in Vukovarja do nedelje do 24. ure veljala prekinitev ognja.

Sicer pa je jugoslovanska vojska včeraj z vso silovitostjo napadala Vukovar. V te napade so se vključili tudi uporniki iz Bačke in teroristi s Petrove gore. Grmelo je še v Osijeku, saj so iz Baranje z minometi obstreljevali središče mesta. Zagrebški radio je poročal, da je Jugoslovanska armada s s vojimi srbskimi pomočniki Osijek napadala iz zraka in s kopnega, bombe in granate pa naj bi ubile štiri prebivalce tega mesta. Po trditvah hrvaških oblasti naj bi včeraj tudi sestrelili štiri vojaška letala (po dva miga 21 in 29) in en helikopter.

Območje Siska so včeraj najprej preletavala vojaška letala, potem pa se je začel srdit topniški napad na Komarevo, opoldne pa je armada skupaj s srbskimi uporniki z območja Petrinje obstreljevala samo središče Siska. Popoldne je hrvaška televizija objavila posnetke temnih oblakov dima nad Siskom. Zagorela je tamkajšnja rafinerija.

Spopadi so se nadaljevali tudi na območju Novske in Pakraca, na območju Dubrovnika pa se je opoldne začel silovit napad na nekatere objekte tik pred mestom. Dubrovnik je obkoljen že osemnajsti dan, ljudje so v zakloniščih, brez vode, elektrike in telefonskih zvez.

Po vesteh iz Zagreba so bili hudi boji tudi v Novi Gradiški, kjer je po trditvah hrvaškega radia v artilerijskem napadu v četrtek zvečer bilo ubitih namanj devet oseb.

Na zadrskem območju so včeraj premirje kršili velikosrbski teroristi. Armadne enote se namreč umikajo iz tega mesta. V vojašnici v Zemuniku pa so se včeraj predstavniki Zadra, Splita, Drniša, Šibenika in Sinja s predstavniki kninskega korpusa pogajali o umiku vojske s tega območja.

Mali štefan ima kalašnikov za igračko, ki pa v drugih rokah seje smrt (AP)

Nova Sovjetska zveza šteje za sedaj samo osem republik

MOSKVA — Nova Sovjetska zveza šteje trenutno samo osem od nekdanjih 15 republik. V slovesni kremeljski dvorani sv. Jurija je namreč včeraj v prisotnosti predsednika Gorbačova podpisalo nov ekonomski sporazum samo omenjenih osem republik, poleg že osamosvojene pribaltske trojice pa ga nista - kot sta bili že napovedali - podpisali niti Gruzija in Moldavija, ki sta se jima včeraj dokaj nepričakovano pridružili še Ukrajina in Azerbajdžan. Prav ukrajinska odklonitev podpisa pod ekonomski traktat je v Kremlju zbudila dokajšnjo zaskrbljenost, saj gre za eno od zgodovinskih jeder sovjetske države in tudi za ekonomsko pomemben steber Sovjetske zveze. Predsednik Gorbačov je neugodno presenečenje sicer skušal omiliti rekoč, da bodo po njegovem prepričanju k sporazumu prej ali slej pristopile tudi tiste republike, ki ga včeraj niso podpisale, saj jih bo v to prisililo spoznanje, da ni nobenih drugačnih poti iz sedanje krize.

Sicer pa sta tako Gorbačov kot predsednik ruske federacije Jelcin vztrajala pri velikem pomenu sporazuma in pri potrebi po njegovem hitrem uresničevanju, češ da je bilo izgubljenega že preveč dragocenega časa. Še več, po Jelcinovi sodbi bi se sovjetsko gospodarstvo na tej novi osnovi in z dobrim delom lahko stabiliziralo že do prihodnje jeseni, še zlasti ob dejstvu, da je bil ekonomski sporazum eden izmed poglavitnih pogojev, ki jih je Zahod postavil za svojo gospodarsko pomoč Sovjetski zvezi.

O razlogih, zaradi katerih je Ukrajina odklonila podpis ekonomskega sporazuma, je včeraj govoril podpredsednik tamkajšnjega parlamenta Ivan Pljuš, ki je v bistvu potrdil optimizem Gorbačova: Ukrajina sporazumu ni zaloputnila vrat, ampak se je odločila za predhodne bilateralne sporazume z ostalimi republikami, šele nato pa bo na osnovi demokratično izražene volje podpisala tudi globalni traktat.

V Sloveniji živi nad dva milijona ljudi

LJUBLJANA — Zavod Republike Slovenije za statistiko je objavil delne rezultate letošnjega popisa prebivalstva Slovenije. Iz rezultatov je razvidno, da ima Slovenija 2.000.185 stalnih prebivalcev, od tega je moških 970.534, žensk pa 1.029.651. Največ prebivalcev je starih 38 let (33.609), najmanj pa je stoletnikov - 26, od tega le pet moških.

Največ prebivalcev ima Ljubljana - 332.901, od občin pa najmanj Metlika - 8.219. Občina Maribor ima 156.405 prebivalcev in je razen Ljubljane edina slovenska občina z več kot sto tisoč prebivalci. Na tretjem mestu je občina Kranj, ki ima 73471 prebivalcev. Nad 50.000 prebivalcev imajo še občine Novo mesto, Nova Gorica, Celje in Ptuj. Tej številki se hitro približujejo Domžale, Koper in Velenje.

Med podatki Zavoda za statistiko in Centralnega registra prebivalstva RS obstajajo določena razhajanja, ki so po besedah predstavnikov Zavoda nastala zaradi metodoloških razlik.

Francosko-italijanski vrh o skupni evropski obrambi

VITERBO — Po italijansko-britanskem in francosko-nemškem je bilo včeraj na vrsti še italijansko-francosko srečanje o skupni evropski obrambi, ki bo s politično in ekonomsko-denarno unijo glavna tema decembrskega zasedanja Evropskega sveta na Nizozemskem. V ospredju zunanjepolitičnega dela razgovorov med francoskim predsednikom Mitterrandom in italijanskim premierom Andreottijem **(na sliki AP)** pa je bila jugoslovanska kriza, ob kateri sta se državnika strinjala, da je treba povečati število opazovalcev EGS in da je bilo modro počakati s sicer neizbežnim priznanjem Slovenije in Hrvaške.

Močnik: Levice ne morejo obnoviti ostanki starega režima

LJUBLJANA — Ob naglem prestrukturiranju slovenskega političnega prostora se je v javnosti pojavljajo tudi ugibanja o možnosti nastanka (in o obliki) levega bloka. Aktualno politično stanje v Sloveniji je za PD ocenjeval Rastko Močnik, predsednik Socialdemokratske Unije (SDU), ki se bo v torek na podlagi obojestranske pobude sestala z Jožetom Pučnikom in ožjim vodstvom Socialdemokratske stranke Slovenije (SDSS).

Močnik meni, da je bila ideološka profiliranost v Sloveniji jasna že pred splošnimi volitvami, da pa se ni uveljavljala v parlamentu je krivda levice, kajti v skupščini levico predstavljajo ostanki starega režima. Le-ti pa levice po njegovem na morejo obnoviti, saj imajo zelo oportunistično politiko. To se je predvsem izkazalo, ko je Ciril Ribičič (predsednik SDP) podprl Ruplovo skupino pri razkolu v SDZ. Zaradi tega se zdi, da prav razkol ne nudi možnosti dokončnega razčiščevanja političnih odnosov v Sloveniji ampak obnovo starih predvsem »nečistih« računov, oziroma kot pravi Močnik: »Tu vidim obnovo koalicije, ki je vladala že v enopartijskem sistemu. Oblast je bila namreč porazdeljena med politično elito, ki jo je v roki držala Zveza komunistov in kulturno elito, ki so jo pod prstom imeli predvsem ljudje iz Ruplove skupine. Obnova ponudbe pa kaže, da v Sloveniji ni levice.« Možnosti obnove koalicije je tudi eden izmed razlogov zaradi katerih je Močnik skeptičen do pobud za nastanek liberalnega bloka, ki bi si ga delila Ruplova skupina ter desno krilo Liberalnodemokratske stranke (podpredsednik stranke Mile Šetinc in Slavoj Žižek). »Za Ruplovo skupino in ostale liberalce v SDZ je treba namreč vedeti,« trdi Močnik, »da imajo precej grehov na glavi: od sprejetja nedemokratičnih zakonov pa do podrejanja TV in radija politični volji Demosa (bivši predsednik sveta RTV Rudi Šeligo je član Ruplove skupine odstopil pa je zato, ker je TV preveč »forsirala« Demos). Poleg tega pa se je treba zavedati dejstva, da so kljub temu, da sta Spomenka Hribar in Rupel na kongresu SDZ nastopila s tezami. da je nacionalizem v času suverene Slovenije kontraproduktiven, prav liberalci v SDZ spustili duh nacionalizma iz steklenice s svojimi predvolilnimi nastopi.« Kar pa se LDS tiče, pa Močnik meni, da desnica v stranki z levico (predsednik Školč, Metka Mencin, Franco Juri) nima skorajda nobenih skupnih točk.

Za Močnika so možnosti nastanka levega bloka realne. SDU ima od vsega začetka v svojem programu povezovanje levice. Trenutno ima SDU zelo tesne povezave s krščanskimi socialisti, Delavsko stranko, ki so jo ustanovili sindikati in pa s socialisti. S SDP in SDSS je SDU pripravljena sodelovati na posameznih programih, vendar ne brez konkretnih pridržkov. Za obstoj povezane, ter krepke levice bo pa treba najprvo nekatere stvari znotraj različnih levih strank razčistiti. Predvsem se bo treba opredeliti do nacionalizma. »S priznanjem Slovenije bo nacionalizem izgubljal svoj moment, tako da se bo mogoče bolj laično lotevati problemov države. Osebno sem proti nacionalni državi, ker to ni emancipirana država, kajti nacionalna država ima vedno še en neracionalni vzvod, s katerim zahteva lojalnost svojih državljanov. Prav tako bo treba znotraj levice odpraviti iluzije glede kapitalizma, se boriti za velike socialne sisteme, ki se zdaj podirajo. Prav tako bo treba zmanjšati idealiziranje amerikanizma in individualistične ideologije,« je še poudaril Močnik. Glede na to bi se bilo treba vprašati ali je še vedno močna antikomunistična retorika v politiki uperjena v SDP ali SDU oziroma ali je s parlamentarno demokracijo v Sloveniji prav SDU postala komunistični bavbav desnice? Rastko Močnik pravi, da je možno, ni pa nujno! (NDJ)

• Slovenska

NADALJEVANJE S 1. STRANI

z njimi izrazil tudi črnogroski predsednik Bulatović. Pred konferenco se je v navzočnosti lorda Carringtona, odposlanca Cyrusa Vancea in predsednika ministrskega sveta ES van den Broeka sestalo tudi predsedstvo SFRJ in na zahtevo evropskih pogajalcev takoj ukazalo prekinitev ognja na vseh kriznih območjih.

Predsednik Kučan je omenil še govor samozvanega vodje »prosrbskega« dela predsedstva SFRJ Branka Kostića, ki je želel ponavljati že znana stališča tega organa, kar pa mu ni uspelo, ker mu je lord Carrington vzel besedo.

Vsekakor je bila slovenska delegacija z včerajšnjim dogajanjem v Haagu zadovoljna. Minister Rupel je ugotovil, da sedaj samo še ena republika bivše Jugoslavije govori o ohranjanju države, pet pa jih je že spoznalo, da Jugoslavije, kakršna je bila, ne bo nikoli več. »Včeraj je bilo mogoče videti še zadnjo skupinsko sliko jugoslovanskega predsedstva, saj odslej te države tudi formalno ni več,« je dejal minister Rupel. (STA)

• Umik JA

NADALJEVANJE S 1. STRANI

lovanske armade v roku 24 ur izvršile razminiranje objektov in transportov ter transporte predale TO. Pri tem Slovenija zagotavlja varnost vseh pripadnikov JA in materialno tehničnih sredstev na teh transportih in v objektih.

Takoj po popisu dogovora bo JA začela vračati vso oborožitev in vojaško opremo, ki je last TO Slovenije in je še pod nadzorom JA.

Določena bojna tehnika in materialno tehnična sredstva bodo zbrali v vojašnicah na Vrhniki ter v letalski bazi Cerklje, minskoeksplozivna sredstva in strelivo ter pehotno orožje pa v skladišču Mačkovec. Ta sredstva ostanejo do delitvene bilance last JA. Za vdrževanje bojne tehnike bo do tedaj skrbelo največ 120 civilnih oseb, ki jih bo financirala JA. Zavarovanje vseh objektov in sredstev bo zagotavljala Slovenija.

Vsa ostala tehnika, materialna sredstva ter drugo premoženje, ki je last JA ter nepremičnine, ki so ob podpisu dogovora pod nadzorom JA, bodo komisijsko predali pristojnim organom Slovenije. Enako velja tudi za vse premično in nepremično premoženje iz vojaške bolnice Ljubljana, Vojnega medicinsko-rehabilitacijskega centra Rimske toplice (razen mediciske dokumentacije) in za premoženje TRZ Bregana v Breganskem selu.

Delegacija ZSLO se je obvezala, da bo predala dokumentacijo o vojaških stanovanjih v Sloveniji najskasneje do 25. oktobra 1991 pristojnim organom Slovenije. Prav tako ji bo predala celotno dokumentacijo o vojaških upokojencih iz Slovenije. Slovenija pa bo skupaj z delegacijo zveznih organov v prehodnem obdobju uredila način izvajanja in plačevanja znanstvenega varstva vojaških zavarovancev ter izplačevanje pokojnin vojaškim upokojencem v Sloveniji.

Delegaciji sta se na koncu še sporazumeli, da bosta uresničevanje tega dogovora in možna sporna vprašanja reševali na sestanku, ki bo predvidoma 24. oktobra 1991. (STA)

• Konferenca

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Po dveh tednih pa naj bi se krog konference razširil, govor pa naj bi bil tudi o gospodarskem sodelovanju, o pomanjkanju vodnih virov in o nadzoru nad oboroževanjem. Na tem zadnjem delu konference bi lahko sodelovale tudi druge države, ki bi to želele.

Na tiskovni konferenci sta Baker in Pankin tudi poudarila, da bi Izrael lahko prispeval k ustvarjanju klime medsebojnega zaupanja tudi z upoštevanjem številnih zahtev po ukinitvi nadaljnjega koloniziranja zasedenih ozemelj. »Če bi do tega res prišlo,« sta ob tem še dodala, »bi lahko Palestinci vzporedno prekinili z intifado.«

Otvoritvi konference bosta prisostvovala tudi predsednika George Bush in Mihail Gorbačov. Priložnostno srečanja bosta voditelja obeh velesil izkoristila tudi za nov mini vrh. Šlo bo za prvo srečanje obeh predsednikov po poskusu vojaškega puča v Moskvi avgusta letos. Na dnevnem redu bosta imela »novo jedrsko ureditev« po odločitvah o drastičnem krčenju arzenalov v obeh državah, pripravljenost ZDA za pogajanja o »vojni zvezd«, precej govora pa bo namenjenega položaju v Sovjetski zvezi in predvsem o nujni pomoči, ki naj bi jo še pred zimo dobila SZ.

Posvet o deželah v Evropi

BOLOGNA — *Na pobudo združenja bivših deželnih svetovalcev v Emiliji-Romagni se odvija v Bologni dvodnevno zasedanje o institucionalnih reformah in vlogi dežel, pri katerem sodelujejo tudi Nemci, deželo FJK pa zastopajo predsednik nekdanjih svetovalcev Alfredo Berzanti, podpredsednika skupščine Diego Carpenedo in Augusta De Piero Barbina, predsednik komisije za odnose z Evropsko skupnostjo Ugo Poli in bivši svetovalec Carlo Volpe. Najbolj odmevno je včeraj spregovoril prof. Gianfranco Miglio, ki je požel veliko odobravanja, a tudi neodobravanja. Moderna država je dosegla zadnjo postajo, je dejal, Italija je »psevdo država dežel« in se bo spopadla v bodoče s hudim pravno-institucionalnim pretresom, kakršen je značilen za vzhodno Evropo; federaciji držav, sloneči na političnih paktih, bo sledila federacija na osnovi svobodnega dogovarjanja in bo mogoče iz nje po želji; mitologija enotnosti je zašla in tudi sicer ni nič boljša od pluralnosti, a »če kdo danes govori o riziku avtoritarnega zasuka, potem nanj sam misli...«. Poli pa je postavil izkušnje Nemcev za zgled, kako izpeljati v Italiji institucionalne reforme in kako v ta sklop vključiti dežele in jih priklopiti k sistemu evropske demokracije. (fdg)*

Razgovor s prof. Marinom Vertovcem, ki vodi tečaje slovenskega jezika

V Furlaniji vse večje zanimanje za jezik in zgodovino Slovencev

Pouk v Vidmu na pobudo zavoda Malignani in Zavoda za slovensko izobraževanje v Špetru

VIDEM — S krajšo slovesnostjo, ki bo v ponedeljek, 21. oktobra ob 18. uri, se bo v Vidmu začel tečaj slovenskega jezika, ki ga že tretje leto organizirata zavod Malignani in Zavod za slovensko izobraževanje iz Špetra. Tečaja, začetniškega in nadaljevalnega, bo vodil prof. Marino Vertovec, s katerim smo se pogovorili, da bi kaj več izvedeli o tej zanimivi pobudi, kakor tudi o kulturnem društvu "Ivan Trinko".

Povejmo, da je naš sogovornik Slovenec po rodu (oče je bil iz Podnanosa, mati pa iz Barkovelj), študije in delo pa opravlja v Vidmu, kjer je profesor angleščine na trgovskem zavodu Stringher.

Pred nedavnim ste postali predsednik kulturnega društva "Ivan Trinko". S kakšnimi pobudami se boste predstavili javnosti?

Mislim, da bomo nadaljevali na poti, ki smo jo ubrali že lani, ko smo izpeljali serijo tematskih večerov. V tem smislu gre uokviriti tudi srečanje z novinarjem Bogom Samso, ki bo 24. oktobra na našem sedežu govoril o položaju v Sloveniji.

K temu je treba dodati prizadevanje, da bi tudi letos izdali Trinkov koledar, ki naj bi v tokratni izdaji dobil tudi drugačno vsebinsko in grafično zasnovo. Sicer moram priznati, da imamo kar precej načrtov, na žalost pa vseh ne bomo morali uresničiti, saj tudi nas, kot številne druge institucije in organizacije, pestijo finančne težave.

Prof. Marino Vertovec

Vaša prisotnost na Videmskem je značilna predvsem zaradi vodenja tečajev slovenščine. Kdaj pa so se ti tečaji pravzaprav začeli?

Bližamo se dvajsetletnici. Prvi tečaj sem namreč vodil leta 1975 v Čedadu, ko smo na klasičnem liceju zbrali kakih dvajset slušateljev. Zaradi potresa je bil tečaj za eno leto ustavljen, nadaljevali pa smo ga najprej v Špetru, potem v Bardu, kasneje v Tipani in se ponovno vrnili v Špeter. Moram reči, da sem v vseh teh letih beležil zadovoljivo število obiskovalcev. Še največ jih je bilo v Bardu, kjer se je na tečaj vpisalo skoraj trideset oseb.

Od leta 1986 tečaji potekajo v Vidmu, prvi dve leti ob sodelovanju združenja Arci, kasneje pa skupaj z zavodom Malignani, ki nam je nudil tudi prostorsko rešitev.

Komu je prvenstveno namenjen tečaj slovenščine?

Pouk slovenščine za odrasle je bil v glavnem namenjen velikemu številu beneških Slovencev, ki živijo v glavnem furlanskem mestu in so nekoliko oddaljeni od kulturnega utripa iz Benečije. Vzbudil pa je veliko zanimanja med Furlani, ki se ga tudi udeležujejo. V glavnem gre za ljudi z visoko izobrazbo, ki želijo spoznati zgodovinsko in kulturno podobo sosednjega slovenskega naroda. Prva znamenja kažejo, da bo spričo demokratizacije v Sloveniji, vojne in splošne jugoslovanske krize zanimanje za Slovenijo in slovenščino naraščalo.«

RUDI PAVŠIČ

Med Razdrtim in Dolenjo vasjo

Gradnja avtoceste se nadaljuje

AJDOVŠČINA — Ko je že vse kazalo, da bodo delavci SGP Primorja iz Ajdovščine v teh dneh prekinili vsa dela na odseku bodoče avtomobilske ceste od Razdrtega do Dolenje vasi, so se stvari kar nenadoma, čeprav morda niti ne tako nepričakovano, zasukale na bolje.

Kakor poročajo včerajšnje Primorske novice že na prvi strani, je Evropska banka, ki kreditira dela na Čebulovici italijanskemu specializiranemu podjetju Italstrade in ajdovskemu podjetju, slednjima dolžna že več kakor 60 milijonov tolarjev, kar bi utegnilo seveda firmo polagoma uničiti, če bi se stvari razvijale še naprej tako kakor doslej.

Po dolgotrajnih pogovorih s pristojnimi dejavniki slovenske republike pa so pretekli ponedeljek vendarle dosegli zadovoljiv sporazum, sicer v tem smislu, da naj podjetje Primorje najame za tri do šest mesecev posojila, republiška oblast oziroma Evropska banka pa bosta poravnali obresti oziroma bosta prevzeli obveznosti na račun povečanih stroškov.

Gradbenih del potemtakem ne bodo prekinili in če ne bo prišlo do kakšnega ponovnega zapleta, ki si ga nihče ne želi, bi morali odsek Razdrto-Dolenja vas dograditi v predvidenem roku, se pravi proti koncu prihodnjega leta.

DSL proti špekulaciji o prebivalstvu Vidma

VIDEM — »Križarska vojna za Videm 100.000«. Tako je Demokratična stranka levice označila »prizadevanja« nekaterih videmskih političnih in upravnih krogov, da bi v Vidmu presegli mejo 100.000. občanov. Kot smo pred nekaj tedni že pisali, bi možnost, da bi Videm zabeležil manj kot 100.000 občanov, sprožila določen mehanizem, zaradi katerega bi furlanska uprava bila deležna manjše finančne podpore s strani Dežele in Države. Od tu afera okoli prizadevanja nekaterih organizmov, da bi tudi z vprašljivimi potezami vključili v občinske liste osebe, ki v Vidmu samo delajo, nimajo pa stalnega bivališča. Okoli tega se je razvnela polemika, v katero so posegli tudi videmski predstavniki Demokratične stranke levice, ki so na tiskovni konferenci osporavali nekatere poteze občinske uprave. Na srečanju z novinarji so Mario Banelli, pokrajinski svetovalec, Giulio Colomba, načelnik svetovalske skupine DSL na Občini, ter pokrajinski tajnik stranke Maurizio Ionico obrazložili svoja stališča vpričo ljudskega štetja. Po mnenju predstavnikov DSL naj bi na anagrafskem uradu vpisali več ljudi, ki nimajo pogojev, da bi postali videmski občani. Takih primerov je približno tisoč, o čemer so predstavniki DSL obvestili tudi prefekta in od predsednika Pokrajine Tiziana Veniera zahtevali posredovanje, da bi se stvar do dna razčistila. Čeravno so zahtevo postavili že pred dvema mesecema, niso dobili nobenegaga odgovora in vse kaže, da se bo stvar rešila »po italijansko«.

Najverjetneje, tako pripominjajo predstavniki DSL, se bodo nejasnosti razčistile po 20. oktobru, ko bo ljudsko štetje že mimo. (r.p.)

Rezijani napenjajo vse svoje moči za družbeno-gospodarski preporod

REZIJA — V zadnjem času so v Reziji nastale nekatere pobude, ki dajejo tridesetim mladim domačinom možnost zaposlitve in so na ta način vsaj deloma zajezile rak rano izseljeništva. S tem se uresničuje načrt, ki so ga Rezijani nastavili v želji, da bi se ti kraji gospodarsko in družbeno razvili.

O teh vprašanjih se je deželni odbornik za obrtništvo Cruder pogovarjal z delavci podjetja Osigla Confezioni, ki je nastalo v začetku tekočega leta in zaposluje kakih deset delovnih moči. Deželni vladni predstavnik je sogovornikom obljubil pomoč, da bi podjetje čimbolj zraslo in se uveljavilo.

Med obiskom zadruge Lavoriamo insieme je predsednik Ceccon izrazil odborniku Cruderju potrebo po deželni pomoči za razširitev dejavnosti, ki je stekla povsem uspešno.

Med svojim obiskom se je deželni odbornik Cruder srečal tudi s krajevnimi upravitelji, ki so mu izrazili zaskrbljenost zaradi zakasnitve pri uresničevanju industrijske cone, ki je za tamkajšnje prebivalstvo izrednega pomena. (r.p.)

Na sliki: detajl z nedavne razstave rezijanske obrti.

Pirančani slavijo - na obzorju pa novi izzivi

PIRAN — Te dni praznuje piranska občina svoj praznik in to še zmeraj ob dnevu ustanovitve prvega partizanskega mornariškega odreda ob slovenskem morju, čeprav so se v občini že pojavile pobude, da bi spremenili datum praznovanja. Kakor je bila druga svetovna vojna izrednega pomena za te kraje, pa je tudi minula junijsko-julijska vojna pustila hude sledi in "rane", ki jih bo turistično naravnana občina morala verjetno več let celiti.

Predsednik občinskega izvršnega sveta (občinske vlade) Andrej Grahor ocenjuje, da je bila ta slovenska občina gmotno najbolj prizadeta zaradi agresije. Gre za posredno škodo, saj so v občini izračunali, da so letos zgubili okoli 185 milijonov dolarjev deviznega zaslužka iz turističnega naslova. Razumljivo: julija je bilo v občini le 2,5% tistega števila turistov, kot jih je bilo julija 1990. Namesto 15 milijonov tolarjev od turistične takse, jih bo občinski proračun zbral kvečjemu 6, izpadlo pa je tudi kakih 30 milijonov tolarjev zaslužka na področju komunalnih dejavnosti. Skratka, občinski proračun bi povsem propadel, če letos ne bi deloval proračunski sistem v Sloveniji in če piranska občina ne bi razpisala za 7 milijonov nemških mark obveznic, od katerih so jih vnovčili že poldrugi milijon, za preostalo vsoto pa so doslej čakali na trdnejšo valuto. Zdaj, ko je tolar, bodo obveznice spet začeli hitreje prodajati.

Andrej Grahor

S pomočjo tako zbranega denarja nameravajo dograditi vrsto naložb, ki bodo pomagale varovati okolje, saj se je piranska občina (prva v Sloveniji) razglasila za zeleno občino oziroma se je opredelila, da bi postala zelena občina. Del denarja ob obveznic nameravajo porabiti tudi za pomoč nezaposlenim (teh je zdaj 1.000, občina pa ima okoli 17.000 prebivalcev). Prav tako naj bi omogočili ugodnejše kredite vsem, ki se odločajo za podjetniško pot oz. odpirajo za občino zanimive obrtne delavnice. Vse to je pomembno zato, ker se bojijo, da bi turistične organizacije v prihodnjih mesecih zaradi hude krize, do katere je prišlo letos poleti, odpustile še druge delavce. Tega si odgovorni v občini seveda ne želijo, saj bi to njihovo paradno dejavnost še bolj prizadelo. Zato si na vse načine želijo pridobiti tujce, ki bi bili pripravljeni vložiti kapital v oživitev in prenovitev vitalnega gospodarstva.

»Interesentov je veliko,« nam razlaga Andrej Grahor, »prav naslednji teden nas bodo spet obiskali neki ameriški podjetneži, nek italijanski poslovnež se že dalj časa pripravlja na prenovo starega Hotela Palace v Portorožu itd. Kaže pa, da vsi še malce čakajo, da se razmere umirijo, da postane Slovenija res samostojna in suverena, s čimer bi postal varen tudi vloženi kjapital.« Tudi brez tujega kapitala bi se v mirnih časih občina kmalu znašla. Zdaj so dopolnili kanalizuacijski sistem in čistilno napravo, gradijo šole in telovadnice v Luciji, najbolj pa si prizadevajo prenoviti piranski Tartinijev trg in pročelja stavb na tem trgu; zlasti še, ker v veliki meri stavijo na 300-letnico Tartinijevega rojstva, kar bodo proslavili prihodnje leto in skušali dogodek primerno propagandno izkoristiti. Lojze Peterle je že sprejel predsedstvo častnega odbora za to proslavo. Tudi kriza, v kateri se je znašla piranska občina, je zato za nepoboljšljive piranske optimiste izziv.

V okviru prireditev ob piranskem občinskem prazniku bodo danes pripravili dan odprtih vrat portoroških Term, ki bo tudi nekakšna proslava stotih let Hotelov Palace. Dopoldan se bodo v portoroškem župnišču zbrali krščanski izobraženci Primorske, ki jim bo spregovoril dr. Taras Kermauner, ob 18. uri pa bo srečanje piranskih občanov v priredbi Združenja borcev NOV občine Piran — govoril bo član republiškega predsedstva Ciril Zlobec.

BORIS ŠULIGOJ

Rop v Gonarsu nanesel tolpi 600 milijonov v samem krznu

VIDEM — V nekaj dneh so doživeli na Videmskem že drugi rop (v ponedeljek je bila Banca Popolare Udinese ob 2 milijardi lir v gotovini in čekih), oškodovani pa desetega v zadnjih dveh letih. Žrtev je Giuseppe Mion, lastnik prodajalne krznenih oblačil Quadrifoglio v Gonarsu, kamor so vdrli včeraj ponoči zlikovci. Kakor so pojasnili karabinjerji iz Palmanove, je šlo za tolpo kakšnih desetih ljudi, ki so s furgonom predrli vhodna vrata trgovine in naložili na vozilo za dobrih 800 milijonov lir krznenih plaščev, pretežno iz nerca in srebrne lisice. Trušč ob trčenju furgona v vrata je prebudil žensko v sosedni hiši, da je stopila na balkon gledat, kaj se dogaja, pa so roparji večkrat ustrelili proti njej s pištolo. Kakor rečeno, je bila trgovina Quadrifoglio to pot kar že desetič tarča roparjev in tatov.

Včeraj razprava v pristojni komisiji

Deželni odbor spremenil osnutek o razvoju Krasa

Deželni odbor je pred kratkim dopolnil oziroma spremenil v nekaterih členih zakonski osnutek, ki določa izredne posege za zaščito in razvoj Krasa, posebno njegovega vzhodnega območja. Načrtovane investicije znašajo vsega skupaj 23 milijard lir, večji del podpor bo deležna Kraška gorska skupnost, kateri bo Dežela končno priznala vlogo načrtovalca in usmerjevalca raznih družbenih posegov na kraškem teritoriju. Gre za zakon, ki ga je deželna vlada obljubila kot protivrednost za škodo, ki jo je utrpel Kras z velikimi urbanističnimi posegi in posebno z gradnjo sinhrotrona v Bazovici. Spremembe v osnutku se v glavnem nanašajo na prvi in drugi člen. Prvi člen, ki govori o KGS kot subjektu teh posegov, po novem pooblašča Deželo, da poveri nekomu nalogo za oblikovanje projekta o Kraškem parku, iz drugega člena pa so črtali omembo gospodarskega centra, ki naj bi zrastel na območju bivšega begunskega taborišča na Padričah. Ta člen sedaj določa le splošne posege na Vzhodnem Krasu. S tem besedilom naj bi se izognili morebitnim težavam, predvsem upravne narave, ki bi lahko nastale pri izvedbi posameznih načrtov, med katerimi zakon omenja le zgradnjo občinskega večnamenskega centra na Opčinah. Za ta projekt bo Občina Trst dobila milijardo in 600 milijonov lir.

O tem pomembnem zakonu (poročevalec svetovalec SSk Brezigar) je tekla beseda na včerajšnji seji deželne svetovalske komisije za splošne zadeve (predsednik KD Oscarre Lepre), ki se je je udeležil tudi odbornik za prostorsko načrtovanje Carbone. Predstavnik deželne vlade, ki je podrobno obrazložil zakonski predlog, je med drugim rekel, da člen o načrtovanju Kraškega parka ni v nasprotju z duhom in s cilji tega normativa, nasprotno sodi med obveze Dežele, da se ta park čimprej uresniči. Glede tega vprašanja je bilo vsekakor v preteklosti še precej nesporazumov in polemik, ostaja vsekakor obveza, naj bi bodoči park v prvi osebi upravljala gorska skupnost. To je tudi stalna zahteva slovenskih deželnih svetovalcev.

Poročevalec Brezigar je izrekel povoljno mnenje o tem zakonu, pomisleke je imel le nad členom, ki se nanaša na načrtovanje parka. Gre za ukrep, ki po njegovem sodi predvsem na urbanistično področje. Tudi predstavnik Demokratične stranke levice Budin je napovedal, da bo podprl ta predlog v korist kraškega območja. Kras je treba vsekakor zaščititi v interesu vsega prebivalstva, posebno pozornost pa bo treba posvetiti vplivu, ki ga bodo imeli načrtovani posegi na slovensko stvarnost. Socialist Tersar je poudaril, da Kras nujno potrebuje ta zakon, precejšnje pomisleke je imel le nad drugim členom o posegih na Vzhodnem Krasu, ki je po njegovem preplošen. Po mnenju zastopnika PSI bo treba te posege jasno in nedvoumno opredeliti. Carbone je na koncu obljubil, da bo vzel v pretres možnost spremembe drugega člena, kar velja tudi za jasnejšo opredelitev posegov za gozdarstvo in za kmetijstvo, za katere se je zavzel Brezigar. Komisija se bo znova sestala v torek, ko bo ta normativ najbrž odobren in takoj predložen deželnemu svetu, ki je pristojen za njegovo uzakonitev.

Proti temu predlogu deželne vlade je včeraj v komisiji glasno nastopila desnica (LpT in MSI), ki govori o »neverjetnih koncesijah slovenski manjšini«. Gambassini je zahteval, naj vlada umakne osnutek, če tega ne bo naredila pa je napovedal, da se iz protesta ne bo udeležil več sej deželnega sveta. Melonarski prvak je celo zahteval odstop predsednika Dežele Biasuttija, ko je razumel, da je pri teh zahtevah osamljen (podprl ga je le misovec Giacomelli) pa je zapustil sejo.

Na Padričah uradno umestili mednarodni center za obdelavo lesa

Center za znanstvene raziskave se od včeraj ponaša z novo pobudo

Razvojna pot Centra za znanstveno raziskovanje na Padričah se nadaljuje. Sprejemajo in uresničujejo se razne pobude, s katerimi si Center vse bolj krepi ugled v mednarodnih znanstvenih krogih. Na začetku svoje poti je Center nudil delovno mesto približno 500 osebam, v sedanji fazi pa se je to število s širjenjem svojih dejavnosti še več kot podvojilo, kar vodstvo Centra ocenjuje kot izreden uspeh.

Znano je, da bo Sinhrotron v kratkem preselil svoje urade v Bazovico, ti prostori na področju Centra pa ne bodo ostali prazni. Načrtujejo se nove pobude, ki naj bi zapolnile to vrzel in kakovost znanstvenega raziskovanja povzdignile na še višjo raven.

Ena od teh pobud je gotovo ustanovitev mednarodnega centra za obdelavo lesnih proizvodov (CIL); gre sicer za realnost, ki je že več let delovala v naši deželi in sedaj sklenila, da svoj sedež namesti znotraj padriškega Centra. Uradno so pobudo predstavili včeraj na sedežu Centra na Padričah.

Kaj pa je pravzaprav CIL? Predvsem gre povedati, da deluje kot večdisciplinarna struktura v aplikativnem raziskovanju in v inženiringu, izdeluje študijske finalizirane programe, pripravlja tehnološke načrte, nudi tehnično pomoč pri razvoju teritorija in z eksperimentiranjem proučuje obnovljive resurse in njihovo racionalno uporabo.

CIL je bil ustanovljen leta 1986 v Trstu kot dokumentacijski center za mednarodno trgovanje z lesom. Juridično je bil priznan z odlokom predsednika republike leta 1969, sedem let pozneje pa se je njegova dejavnost še razširila, potem ko ga je priznal deželni odbor F-JK, s čimer je prejel sedanji status instituta za aplikativno raziskovanje in inženiring, katerega dejavnost naj bi težila k splošnemu razvoju naše dežele.

CIL razpolaga z operativnim sedežem, kjer se pripravljajo razni načrti, v prostorih Centra na Padričah, operativni center pa ima tudi v videmskem Colloredo di Montalbano. V teh centrih razpolaga z visoko kvalificiranim večdisciplinarnim osebjem, ki pripravlja študije, načrte in znanstvene raziskave ter poleg tega nudi tudi tehnični servis ustanovam ter državnim in mednarodnim ustanovam.

V teh centrih v glavnem skrbijo za tehnično-gospodarski razvoj teritorija, nudijo tehnično pomoč in konzulence za zvišanje produktivnosti v goratih predelih z uporabo obnovljivih resurzov, poleg tega pa si prizadevajo za obdelavo na mestu pridobljenih krajevnih surovin. Sicer pa je dejavnost teh centrov zelo razširjena, saj nudi vsevrstne konzulence za zvišanje produktivnosti v industrijskih obratih. Veliko skrb posvečajo tudi obdelavi lesa in vsem tistim procesom, ki so povezani z obnovljivimi resurzi deželnega teritorija. Skratka: v teh centrih se odvija važna raziskovalna dejavnost, ki jo na glavnem sedežu podrobno razčlenjujejo in nato uporabljajo za razne namene.

Glavni cilj teh centrov je vsekakor skrb, da bi postali operativni instrumenti na tehnično znanstveni ravni in obenem kot "vlečne" strukture za deželno gospodarstvo. Izkušnje teh zadnjih let vsekakor potrjujejo, da so centri kos svojim nalogam, poleg tega pa so v veliko oporo tako deželni kot drugim krajevnim ustanovam, ki na različnih področjih skrbijo za socio-ekonomski razvoj teritorija.

Sicer pa ima CIL (mednarodni center za lesne izdelke) v načrtu sodelovanje s sorodnimi organizacijami v Sloveniji, s katero se je zaradi političnega stanja onkraj meje to sodelovanje v zadnjem času nekoliko zaustavilo. Svojim sogovornikom in partnerjem bo CIL nudil vrsto informacij, ki naj bi nato obrodile sadove skupnega interesa na tem področju.

Naj še dodamo, da je CIL član številnih mednarodnih organizacij in da sodeluje tako z konzulencami kot z načrti z Evropsko skupnostjo in z Združenimi narodi. Deluje v sodelovanju z razvojnimi raziskovalnimi instituti iz Avstrije, Jugoslavije, Švice, Francije in ZRN, poleg seveda z državnimi, tako javnimi kot zasebnimi instituti.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je bilo vsekakor podčrtano, da gre za dejavnost splošnega interesa, ki je nujno potrebna vsem tistim, ki delujejo v tem sektorju in ki ima pred seboj širše perspektive delovanja. Ob vsem tem pa gre še dodati, da je CIL globoko zakoreninjen v deželnem gospodarskem tkivu in da si s svojimi pobudami utira vse večjo moč znotraj Centra. Da bi CIL v še večji meri razvil svojo dejavnost je potrebno v še večji meri razviti raziskovalno dejavnost, saj ima v načrtu zelo zahtevne programe. Obstajajo tudi pogoji, da te načrte lahko izpolni. In prav zaradi tega se je preselil v padriški center, kjer bo njegovo delovanje v medsebojnem sodelovanju gotovo doseglo visoko kakovostno raven.

Naj še dodamo, da so na včerajšnji tiskovni konferenci o vseh teh vprašanjih spregovorili predsednik Centra Domenico Romeo, predsednik mednarodnega centra za lesno proizvodnjo posl. Danilo Bertoli in njegovi sodelavci.

A. S.

Zaskrbljenost nad usodo Sesljana Opozicija zahteva revizijo načrtov

Devinsko—nabrežinski občinski svet je na svoji četrtkovi seji z glasovi upravne večine KD-SSk-PSI odobril politično resolucijo, ki obvezuje župana in odbor, naj tudi po umiku družbe Finsepol vztrajata pri izvedbi dosedanjega načrta za turistično ovrednotenje Sesljanskega zaliva. Krajevni upravitelji gledajo s precejšnjo zaskrbljenostjo na razvoj dogajanj in tudi odločno obsojajo zadržanje vseh tistih, ki na razne načine prispevajo k zamudam, ki so doslej ovirale izvedbo tega projekta. Resolucija se sklicuje tudi na razne urbanistične načrte, ki jih je Občina od leta 1985 odobrila za izvedbo tega razvojnega načrta. To usmeritev so na seji, kot rečeno, zagovarjali zastopniki tristrankarske večine, opozicija (DSL in zeleni Sgambati) pa je vztrajala na stališču, da so načrti za Sesljan slabi in da je sedaj dobra priložnost, da se jih korenito spremeni. Občinski svet je tudi skoraj soglasno sprejel zahtevo leve opozicije (tozadevne resolucije so bile predložene že pred letom dni), da se o bodočnosti Sesljanskega zaliva skliče javna skupščina.

V zvezi s Cardarellijevim umikom se je včeraj z daljšo tiskovno noto oglasila svetovalska skupina DSL—Komunistična skupina. Družba Finsepol bo najbrž prodala, če ni že to naredila, Sesljanski zaliv, zato bo morala Občina pozorno in neposredno spremljati ves kupnoprodajni postopek. Istočasno pa bi uprava morala tudi revidirati ves urbanistični plan, ki predvideva, po mnenju DSL, preveč gradenj in posveča premalo pozornost krajinski zaščiti.

Glede morebitnih kupcev Sesljanskega zaliva krožijo v teh dneh različne vesti. Govori se o poldržavni družbi Morteo (grupa IRI), a tudi o neki mednarodni finančni ustanovi, ki naj bi v zadnjem času pokazala zanimanje za projekt znanega genovskega arhitekta Renza Piana.

V Dijaškem domu S. Kosovel

Uspešna akcija zbiranja pomoči za hrvaške otroke

Dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu je začel prvega oktobra z zbiranjem oblačil in hrane v pomoč prizadetim otrokom Hrvaške. Zbiranje prispevkov se je sinoči zaključilo, čeprav vodstvo doma še naprej prejema telefonske pozive privatnikov in drugih, ki so še pripravljeni pomagati.

V spremstvu ravnatelja doma Edvina Švaba smo si ogledali, kaj vse je bilo v tem času zbranega v domu. Dve sobi v pritličju doma sta bili polni torb, paketov z raznimi oblačili, obutvijo in drugim.

»Mislim, da je naša akcija naletela na velik odziv. Naše kuharice, pa tudi vse ostalo osebje, so bili glavni pobudniki te humanitarne akcije, ki je imela namen zbrati čim več oblačil in drugega materiala za otroke iz republike Hrvaške do 14. leta starosti,« je povedal Edvin Švab. Pri kuharicah so se ljudje najprej oglašali, tu so puščali svoje res vzgledno urejene prispevke; med darovalci pa so bili tudi številni meščani italijanske narodnosti.

»To je dalo naši akciji prav gotovo še poseben pečat.«

Vse to bo Dijaški dom - verjetno s tremi kombiji, prepeljal v torek okrog 16. ure v Koper in sicer na sedež Občinske organizacije Rdečega križa Slovenije, s katero je bil, preko koprskega župana Jurija, tudi v stalnem stiku.

»Mi smo zelo zadovoljni s potekom akcije, ki smo jo izvedli. In lahko zagotavljamo, da bodo vse stvari, ki so jih tako radodarno dali na razpolago naši ljudje, prišle v prave roke,« nam je še dejal Edvin Švab. (nl)

Nasveti strokovnjaka vinogradnikom za pravilno in pravočasno pretakanje

Po trgatvi - mimogrede: kvaliteta ter kvantiteta letošnje bere sta bili na splošno dokaj dobri — morajo vinogradniki opraviti vrsto opravil, ki bodo odločilno vplivale na kvaliteto pridelane kapljice. O tem smo se pogovarjali s strokovnjakom Kmetijske svetovalne službe iz Nove Gorice ter Sežane inž. Miranom Vodopivcem, ki že vrsto let sodeluje s tehnično službo Kmečke zveze. »Smo v času,« nam je dejal Vodopivec, »ko je treba nujno opraviti pretoke. Po končanem vrenju leži prevreti mošt na drožeh, ki jih sestavljajo v glavnem odmrle kvasnice, jagodno meso, beljakovine, vinski kamen ter drugo. Odmrle kvasnice predstavljajo odlično hrano drugim škodljivim drobnoživkam, ki v neugodnih razmerah razgrajujejo droži in s tem tudi kvarijo samo kvaliteto vina. Da bi to preprečili moramo nujno čimprej opraviti pretok, katerega namen je ločiti vino od razpadajočih snovi, droži, katere bi lahko povzročile razne motnosti, napake in kasneje tudi bolezni vina. S pretokom tudi odstranimo nečist duh in razne pline, posebno pri zatohlih vinih, ki dišijo po ogljikovem žveplu, ki je prepoznaven zaradi tipičnega vonja po gnilih jajcih. S pretokom dovajamo vinu zrak, da mlado vino bolje dozori ali pa da z zrakom zdravimo vlečljivost vina, ki nastopa v tem momentu, ali pa da preprečimo počrnitev vina. Te pretoke v glavnem delamo zračno. V izjemnih primerih pa je lahko tudi ta prvi pretok brezzračen, in sicer takrat, ko se nagibajo vina k porjavitvi ali kadar so mlada vina brezhibna, popolna, zdrava in morajo iti brez zračenja v nadaljnji proces čiščenja. V to skupino spadajo tudi vsa tista vina, ki so bogata na aromatih ali na bouquetu. So primeri, ko želimo vrenje zaustaviti brezzračno. To predvsem takrat, ko imamo opravka z vini z nizko kislostjo. Tako preprečimo nadaljnje upadanje stopnje kisline.«

»čas in način izvedbe prvega pretoka,« nam je pojasnil Vodopivec, »je za kakovost vina izrednega pomena. Moderna tehnologija kletarjenja priporoča, da te pretoke čimprej izvedemo in da jih hitro opravimo. V glavnem moramo pravočasno odstraniti iz vina vse droži, ostanke pesticidov, ki so ostali od tratiranje vinske trte, ter vinski kamen in beljakovine. Čas prvega pretoka odvisi od tega, kako je potekalo vrenje ter od kisline in zdravstvenega stanja vina. Različne kemične sestavine vina terjajo različne postopke in različno dobo trajanja procesov ter tudi različno pretakanje glede na čas. Slabo kisla vina moramo pretočiti čimprej, ponavadi po glavnem vrenju, ne glede na to kako se čistijo. Tako imamo čimmanjšo izgubo kislin ter ohranimo oglikovo kislino, ki daje vinu svežino. Pravtako moramo čimprej pretočiti vino iz gnilega in poškodovanega grozdja. Močno kisla vina pretakamo kasneje, da bi kislina čimbolj upadla po naravni poti. Taka vina celo večkrat mešamo z naravnimi svojimi drožmi, ki vežejo vinski kamen s kislino in s tem povzročajo, da se slednja znižuje. Vsekakor pa moramo pretočiti predno začnejo droži ter usedline razpadati. To v glavnem opravimo tam nekje januarja. Pravtako čimprej pretakamo vina, ki imajo malo alkohola in malo ekstrakta, da je to vino kasneje čimmanj osiromašeno in da ne dobi slabih nezaželenih okusov. Takoj pretakamo tudi vlečljiva vina ter tista, ki dišijo po ogljikovem žveplu, takoj ko opazimo napako, neglede ali je vino že prevrelo. To opravimo z zelo močnim zračenjem.«

»Sicer pa,« pojasnjuje Vodopivec, »prezgodnje pretakanje preprečuje popolno vrenje, zaradi česar bi vino kasneje lahko postalo vlečljivo ali pa bi še enkrat zavrelo. Poprava takega vina je otežkočena ter zahteva posebno tehnologijo. Prepozna pretakanja lahko povzročijo skvarjenje vina zaradi razgradbe droži in sluznih snovi in zaradi duha po ogljikovem žveplecu. Vina postanejo neharmonična in se nagibajo k raznim napakam in boleznim. V splošnem je bolj koristno, če vina pretakamo prej kot pozneje. Vendar čas moramo določiti tako, da pravočasno ločimo droži od tekočine. Samo tako bomo dosegli, da bo vino čisto, brez tujih primesi, harmonično in sveže.« (w)

Po začetni zmedi le jasnejši napotki za občane in popisovalce

Izpolnjujmo slovenske pole!

Uradna pojasnila za občino Trst

Da bi vsaj nekoliko razblinili dvome, ki se pojavljajo v zvezi s popisom in predvsem z razdeljevanjem obrazcev v tržaški občini, smo poiskali odgovornega za ljudsko štetje v Trstu. Dr. Maras nam je pojasnil , da je Trst pravočasno naročil slovenske obrazce, kar je vsekakor bila »krajevna pobuda«. Obrazcev je v tržaški občini dovolj, saj jih je pristojni urad včeraj celo »posodil« goriški občini, kjer so bili nekoliko manj »previdni«.

Glede jezika, v katerem naj se izpolnijo obrazci, je sedaj jasno sledeče: občani lahko izpolnijo italijanske ali slovenske pole po želji; popisovalci lahko dvignejo slovenske pole in jih izročijo pristojnemu uradu; honorar bodo prejeli na osnovi izpolnjenih pol (ne glede na jezik obrazcev); ni dolžnost popisovalcev (ali koordinatorjev), da prepišejo podatke na italijanske obrazce, čeprav je zaželjeno, da to naredijo; nalogo prepisovanja na italijanske pole si je prevzel urad za ljudsko štetje, da bi tako izpolnil navodila inštituta ISTAT.

Če popisovalci niso razpolagali s slovenskimi polami, pomeni samo, da so bili nepreviden ali niso poznali področja. Z zgornjimi pojasnili so občani slovenskega jezika lahko dokončno pomirjeni in izpolnijo samo slovenske obrazce.

Razdeljevanje popisnih pol za splošno ljudsko štetje se v bistvu zaključuje, zmeda in negodovanje pa sta še vedno dovoljšnja. Predstavniki Slovencev v Italiji so se včeraj podali na Prefekturo, da bi še enkrat izrazili svoj protest, srečanje pa se je začelo in zaključilo ob pojasnjevanju stališč in razglabljanju o državljanskih obveznostih, ki jih pravzaprav nihče ne odklanja. Prav ob istem času sta zgoniška in dolinska občina prejeli odgovor inštituta ISTAT na protest izpred nekaj dni. Z vsebino pisma posamezni člani delegacije, ki imajo tudi drugačne zadolžitve, tedaj še niso bili seznanjeni.

V preteklih dneh smo sproti objavljali proteste slovenskih Občin inštitutu, ki je zadolžen za preštevanje v Italiji. ISTAT odgovarja Občini Zgonik in Dolina, da »ob obstoječi zakonodaji in v pričakovanju norm za zaščito narodnostnih manjšin, po njegovem mnenju ni oportuno narediti karkoli, kar bi implicitno uvajalo oblike klasifikacije etničnih skupin«. Zato vabi župane, naj poskrbijo, da bo preštevanje potekalo po danih napotkih. Ob tem poudarja, da »bodo morale Občine poskrbeti za prepise na italijanske pole, če bodo občani - pomotoma - uporabili samo slovenske obrazce«.

Če se ustavimo ob okoliških Občinah, moramo poudariti, da je razdeljevanje popisnih pol potekalo brez težav, ker so popisovalci domačini in je bilo tudi stališče Občin jasno. S svojim pismom ISTAT razbremenjuje občane vsakršne odgovornosti (razen seveda državljanske dolžnosti, da se udeležijo popisa), nalaga pa breme županom. Repentabrska in devinsko-nabrežinska občina še nista prejeli odgovora na svoji protestni pismi, verjetno pa ni napačna domneva, da se bo to zgodilo v naslednjih dneh. Medtem so se župani že zmenili za sestanek na Prefekturi v ponedeljek zjutraj, o čemer bomo seveda poročali.

Precej jasno - čeprav v drugačnem smislu - je tudi stanje v miljski občini, kjer je prišlo do prave anekdote. Občina je vprašala za 500 slovenskih pol, prejela pa jih je 5000, kar obilno prekaša potrebo. Slovenske obrazce je ponudila sosednji dolinski, pa tudi tržaški občini. Popisovalci na željo občanov razdeljujejo slovenske pole in zdi se, da vse poteka brez prevelikih težav, tudi zato, ker je koordinator zelo skrben. Istočasno so napotki zelo jasni: z Občine bodo morali poslati izpolnjene italijanske obrazce, kar pomeni, da bo moral koordinator poskrbeti za prepise. Slovenske pole bodo šle v koš za smeti, ker nimajo nobene vrednosti.

Največ zmede je seveda bilo, predvsem v začetku, v tržaški občini. O obnašanju popisovalcev bi lahko napisali pravi podlistek. Če so občani vztrajali, so seveda prejeli slovenske obrazce, včasih ob precej očitnem negodovanju, češ »kaj potrebujete slovenske pole, če govorite in razumete italijansko«, drugič spet so sami popisovalci ponudili slovenske obrazce, ker so očitno iz priimka razbrali, da je družina slovenska. V strogem centru mesta se je včeraj zgodilo, da je popisovalka sama ponudila slovenske pole in izročila samo te, brez italijanskih. V predmestju je bilo nemalo primerov, da so popisovalcem zmanjkali slovenski obrazci, čeprav so nekateri zagotavljali »da poznajo tržaško stvarnost«. Zgodilo se je celo, da je popisovalki zmanjkalo slovenskih obrazcev v slovenski vasi, ali da je popisovalka-Slovenka v slovenščini vprašala »prav hočete slovensko polo?«. Precej jasno je, da popisovalci - vsaj v začetku - niso imeli dovolj točnih navodil in da so se stvari nekoliko razjasnile samo v zadnjih dneh.(nak)

Poziv GKP Slovencem ob ljudskem štetju

V zvezi z ljudskim štetjem se je včeraj oglasilo tudi Gibanje komunistične prenove, ki poziva vse pripadnike slovenske manjšina, naj zahtevajo in izpolnijo slovenske obrazce ter naj javijo morebitne izraze nestrpnosti popisovalcev.

Stranka je naslovila na župana telegram z zahtevo, da posreduje popisovalcem zadostno število slovenskih pol, drugi telegram je poslala ISTATu, ki naj poskrbi za slovenske obrazce tudi na Goriškem in v vzhodni Furlaniji, skratka povsod v F-JK, kjer živijo Slovenci.

Seja upravnega odbora GM

Pred slovesnim začetkom nove koncertne sezone

Sodelovanje glasbenih šol Glasbene matice in Slovenskega centra za glasbeno vzgojo v Gorici je bilo osrednje vprašanje, o katerem je razpravljal upravni odbor Glasbene matice na svoji zadnji seji.

Odbor se je seznanil s potekom razgovorov predstavnikov obeh šol in goriških članov upravnega odbora GM in po izmenjavi mnenj menil, da je vprašanje združevanja obeh pol v eno, ki je bistveno, sicer daljši proces, da pa so vsekakor možne druge oblike takojšnjega sodelovanja. Ena takih oblik je organiziranje skupne abonmajske koncertne sezone in pogovor se je razvil v smeri, da bi že letošnja koncertna sezona v Gorici potekala kot skupna pobuda, tako da bi prvi, letošnji del sezone, izvedel Center Emil Komel, tudi zato, ker je svoj program zasnoval že prej, drugi del v prvih mesecih prihodnjega leta pa bi izpolnila Glasbena matica z nekaj koncerti iz svojega tržaškega repertoarja.

Druga predlagana oblika sodelovanja pa bi lahko bila v obliki ustanavljanja komornih skupin z gojenci obeh šol poleg tistih, ki že doslej delujejo v okviru vsake šole posebej. Upravni odbor je izrekel željo, da bi se že začeto dogovarjanje v tem smislu čimprej nadaljevalo do konkretnih odločitev.

Upravni odbor se je potem seznanil s pismom sindikalnega predstavništva profesorskega zbora odboru v zvezi z vrsto vprašanj, za katera meni, da bi jih bilo treba začeti postopno reševati, ker so vsaj nekatera povezana tudi s pričakovanim javnopravnim priznanjem šole GM. Ker gre za vrsto specifičnih vprašanj, od pogodbenih in pedagoških, do prostorskih in finančnih, je upravni odbor imenoval posebno komisijo, ki naj nakazana vprašanja preuči in s svojimi predlogi seznani upravni odbor za nadaljnje ukrepanje.

Na dnevnem redu so bila tudi tehnična vprašanja v zvezi z začetkom rednega pouka na osrednjih in podružničnih šolah. Zlasti so odprta nekatera vprašanja pedagoško-kadrovskega značaja na šoli GM v Kanalski dolini in na šoli GM v Špetru v Beneški Sloveniji, ki jih je treba hitro urediti, da ne bi na obeh šolah, ki imata veliko število gojencev, prišlo do motenj pri pouku ali celo do krčenja pouka.

V zvezi z abonmajsko koncertno sezono GM v Trstu, ki se začenja v četrtek, 24. t.m., je predsednik Adrijan Semen menil, da mora, tudi glede na program, ki ga bo prvič javno izvajal Simfonični orkester RTV Slovenije in na avtorje, katerih dela bomo sploh prvič slišali, imeti otvoritev sezone kar se da slavnostno obeležje. Omenjeno je bilo tudi, da je tržaški sedež RAI oz. slovenski tržaški radio zagotovil snemanje vseh koncertov na repertoarju.

j.k.

Začel se je kongres katoliških delavcev

S pozdravom tržaškega škofa Bellomija in poročilom dosedanjega predsednika Franca Codege se je sinoči začel 18. pokrajinski kongres združenja katoliških delavcev ACLI. Naslov predsednikovega poročila je bila »Vloga kristijanov v družbi: razviti solidarnost, reformirati inštitucije v Evropi občanov«, ker je istočasno tudi osrednja tema letošnjega kongresa.

Codega je najprej izrazil željo, da bi vzhodnoevrospke države brez večjih pretresov prešle v demokracijo, istočasno pa je bil precej kritičen glede splošnega položaja v Italiji, po njegovem mnenju je riforma volilnega sistema nujnost.

■ ***Tržaška hranilnica*** *bo tudi v bodoče tesno sodelovala s podjetem ACEGA, za katerega bo opravljala blagajniško službo. Dogovor v tem smislu so podpisali včeraj dopoldne podpredsednik CRT Luccarini, predsednik ACEGA Škodler in generalni direktor ACEGA Romanò.*

Torkova oddaja »Profondo Nord« bo posvečena Trstu in sožitju

Trst bo protagonist torkove oddaje »Profondo Nord«, ki jo bodo približno od 22.45 dalje neposredno oddajali po tretji televizijski mreži pod vodstvom novinarja Gada Lernerja. V njej bo govor o problemih sožitja, o pravicah naše manjšine in tudi o nedavni polemiki o morebitnem umiku srbskih tankov skozi tukajšnjo luko. Oddajo so organizatorji nameravali speljati v gledališču Miela, ki pa je prihodnji teden zasedeno, zato se bo odvijala kje drugje. Televizijska zamisel »Profondo Nord« je bila prvič na sporedu prejšnji torek. Lerner in sodelavci so bili v Bocnu, oddaja, ki je naletela na zelo dober sprejem gledalcev, je bila posvečena sožitju med tamkajšnjimi Italijani, Nemci in Ladinci. K sodelovanju so povabili vidne politike in krajevne upravitelje, a tudi navadne ljudi, na njej ni manjkalo tudi glasnih polemik in prerekanj, tudi zaradi spretnega vodenja Lernerja (drugače posebnega poročevalva tednika Espresso) pa se je vse odvijalo v vzdušju civilnega soočanja in strpne izmenjave mnenj.

»Profondo nord« je serija, ki je posvečena oceni življenja in problemov, s katerimi se sooča severnoitalijanska stvarnost. V drugi oddaji so načrtovali obisk v Brescii, zaradi bližnjih volitev (oddaja bi se lahko spremenila v volilno tribuno) pa so jo odložili na kasnejši datum. Temu je uradno botroval poseg, ki ga je pri odgovornih za oddajo opravil sam generalni ravnatelj RAI Gianni Pasquarelli. Zaradi tega se je vodstvo RAI3 odločilo za Trst.

Kako spodbujati otrokovo literarno ustvarjalnost

Včeraj je stekla v Dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu zelo pomembna dejavnost. Kar lepemu številu vzgojiteljev doma, pa tudi profesorjem in učiteljem naših šol, je spregovorila Milena Blažič, asistentka na pedagoški fakulteti Ljubljanske univerze za didaktiko književnosti in kreativnega pisanja za mlade vseh starosti, o pomenu pedagoške delavnice in kreativnega pisanja.

Bil je to nekak začetek, postavljanje temelja triletnemu raziskovalnemu delu o otrokovi literarni ustvarjalnosti, ki ne sme biti zaprtega značaja, temveč mora zajemati vse, kar otroku odpira in širi pogled na svet in bogati njegovo jezikovno ustvarjalnost.

Pedagoška delavnica: kreativno pisanje je torej bilo naslov tej novi pobudi, ki je v dopoldanskih urah potekala kot nekakšna delavnica, ki je trajala približno tri ure; v njej pa so udeleženci spregovorili o literarni nadarjenosti otrok, o njihovih lastnostih, o njihovi ustvarjalnosti, o tem, kako to literarno ustvarjalnost pravilno odkrivati in spodbujati, itd. Navedeni so bili različni načini, kako to doseči, kot so to na primer literarne igrice, literarne vaje, praktično delo s pedagogi, kreativno branje in še možnost, kako vrednotiti besedila otrok v šoli in v praksi.

Popoldne se je literarna delavnica nadaljevala in sicer najprej za otroke prvih razredov, nato za ostale razrede vse do večernih ur, ko se je pobuda zaključila z dijaki višjih srednjih pol.

Želja organizatorjev je, da bi podobne delavnice uspeli organizirati tudi za učence in dijake izven domske skupnosti. »Ne vemo še, kako bomo vse to izvedli. Na vsak način pa se bomo za pomoč in sodelovanje obrnili na šole in tudi na našo javnost,« so nam povedali udeleženci te pobude.

»Osnovni namen delavnic je ta,« nam je med drugim povedala Milena Blažič, »da ugotavljamo vse slabosti glede poznavanja našega jezika in da nato tudi temu primerno ukrepamo. Besedni zaklad naših mladih je zelo pomanjkljiv. Mogoče jim bodo prav te literarne delavnice za kreativno pisanje v oporo in pomoč.

Delčku predavanja smo tudi sledili, z obljubo, da se bomo v Dijaški dom vrnili, ko se bodo začele ure o raziskavah o otrokovi literarni ustvarjalnosti, ki bodo predvidevale tudi oglede raznih gledaliških in drugih kulturnih prireditev.

NEVA LUKEŠ

Agenti prestregli ilegalne pribežnike in tržaške vodiče

Že dolgo je znano, da ena izmed poti, ki naj bi državljane revnejših azijskih držav privedla do »bogatega Zahoda«, vodi preko Trsta. Nekje v tržaški pokrajini je ilegalno prišla v Italijo tudi skupina Kitajcev, ki so jo spremljali štirje Tržačani: dva avtomobila s kitajskimi državljani in spremljevalci so agenti letečega oddelka prestregli v četrtek zvečer pred Tržičem, tretji avtomobil tokratne »odprave« pa so zaustavili v bližini Cessalta. Štiri spremljevalce so aretirali, 12 ubežnih Kitajcev pa je urad za tujce pri tržaški kvesturi včeraj pozno popoldne pospremil na železniško postajo na Opčinah, od koder se bodo morali preko Slovenije vrniti v domovino.

Preiskovalci so prepričani, da so bili štirje Tržačani vpleteni v širšo mednarodno mrežo, ki proti plačilu »pospremi« državljane nerazvitih držav v bogatejše kraje, kjer naj bi našli zaposlitev. Skupina Kitajcev je bila namenjena v Združene države Amerike, za kar je moral vsak posameznik plačati 1.000 dolarjev.

Prav tako so preiskovalci mnenja, da je ena izmed »zbirnih« točk pred ilegalnim prehodom italijanske meje na področju bivše Jugoslavije: to skupino naj bi v Zagrebu prevzel krajevni vodič, ki naj bi ji nato pomagal priti do slovensko-italijanske meje. Mejo je skupina prešla v gozdnem predelu, na italijanski strani pa so jo čakali tržaški vodiči z avtomobili.

Tokratno skupino so agenti zasledili, ker so avtomobili prehitro vozili po državni cesti št. 14. Agenti so sledili trem osebnim avtomobilom, ki so drveli proti Tržiču: kot že rečeno, so dva ustavili še pred prihodom v mesto, medtem ko so tretji avtomobil zaustavili šele pred Cessaltom.

Od štirih ustavljenih Tržačanov, ki so vodili skupino Kitajcev, sta bila dva že dva stara znanca sodnih oblasti, gre za 28-letna Giuseppa Condella in Renata Signoretta. Z njima je sodeloval še zakonski par 23-letni Diego Zanetti in precej starejša žena Lidia Silli.

■ **Sinoči se je v starem mestu podrla stara hiša, v kateri že več let ni nihče prebival. Gre za poslopje v Ul. Cavazzeni 8 v neposredni bližini Trga Cavana. Gasilce so poklicali nekaj po 22. uri: po pregledu porušene hiše in njene neposredne okolice so se odločili, da iz sosednje hiše izselijo tri osebe, ki v njej prebivajo. Kot so nam povedali starejši moški in dve ostareli ženski, ki so sinoči ostali brez strehe nad glavo, se je hiša na št. 8 že dalj časa podirala, sinoči pa je prišlo do »usodnega sunka«. Iz varnostnih razlogov so gasilci porušili še tisto, kar je ostalo od 4 nadstropnega poslopja.**

V daljni Avstraliji nas je zapustila naša preljubljena

Adele Sedmak por. Besin

Žalostno vest naznanjajo mama Milka, mož Milko, hči Ija z možem, preljubljeni vnukinji Rebecca in Myles, brata Marjo in Nino z družinama ter ostalo sorodstvo.

Sv. Križ, Melbourne, Camberra, 19. oktobra 1991

Važno za porabnike goriva za kmetijske stroje (UMA)

Pred časom je deželno ravnateljstvo za kmetijstvo s pismeno okrožnico opozorilo vsa pokrajinska nadzorništva za kmetijstvo v deželi, ta pa seveda stanovske kmetijske organizacije, na vprašanje nakazovanja dodatnega goriva za kmetijske stroje (UMA) po znižani ceni.

Kmečka zveza v tej zvezi zato opozarja vse svoje člane, uporabnike goriva za kmetijske stroje (UMA) po znižani ceni, da bo treba na osnovi ustreznih zakonov in zlasti tistega od 25. februarja letos, ki se nanaša na apliciranje čl. 8 zakona 331 z dne 12. novembra 1990, tudi za prihodnje leto, zato da se ohrani kontingent goriva za kmetijske stroje, dokazati na osnovi notoričnega akta, da je vsak posameznik za svoje kmetijske stroje moral na svoje stroške dokupiti tistih manjkajočih 20% goriva, ki so mu ga z letošnjim letom odbili od kontingenta, do katerega ima pravico na osnovi obdelanih površin.

Za saniranje državnega proračunskega primanjkljaja je namreč lani stopil v veljavo zakon, ki je predvidel, da se vsem uporabnikom goriva UMA zmanjša dotacija goriva za 20% in da se obenem zniža davek IVA na gorivo od prejšnjih 19% na 4%.

Letos pa se je zaradi izjemne suše v poletnih mesecih pojavila potreba, kot tudi predvideva zakon, po dodatnih količinah goriva na območjih, ki jih je prizadela suša, saj je bila poraba goriva znatno večja zaradi prevažanja vode za namakanje. Da bi zdaj teh 20% goriva dobili, pa pristojne oblasti zahtevajo, da je pač treba dokazati dodatni nakup goriva za nadomestilo manjkajočih odvzetih 20%, kajti če tega ne bi zahtevali - pravijo - bi lahko odpadel vsak učinek zmanjšanja nakazil goriva na 20% na zmanjšanje proračunskega primanjkljaja.

Jasno je, da bo to veljalo tudi za dodeljevanje količin goriva tudi za prihodnje leto. Prav zato pa Kmečka zveza že zdaj opozarja vse koristnike goriva UMA, da ne bo potem prepozno, da že letos zberejo vso dokumentacijo o dodatnem nakupu goriva na črpalkah, zato, da ohranijo tisto količino, ki jim je bila dodeljena za leto 1990. Gre v glavnem za nakupna potrdila (fakture). Če tega nakupa ne bi mogli dokazati, jim bo kontingent, do katerega imajo pravico, zmanjšan še za naknadnih 20 odstotkov.

j. k.

Med gostovanjem v Viareggiu

Mazaški napad na avtobus TPPZ

Tržaški partizanski pevski zbor P. Tomažič je bil v sredo in četrtek na dvodnevnem gostovanju v Viareggiu in v Marzabottu, kjer je v sredo zvečer nastopil s celovečernim koncertom v gledališču Politeama, kot gost tamkajšnje občinske uprave in pokrajinske sekcije ANPI. Njegov nastop s ciklusom pesmi, posvečenih narodom v boju za svobodo in mir v svetu, je bil povezan tudi z vsakoletnim nagrajevanjem italijanskih novinarjev in publicistov, za njihova dela na temo miru. Nagrado je tokrat prejel znani italijanski novinar Gianpaolo Pansa.

Da je bil koncert prav v Viareggiu, gre pripisati bližini tega mesta kraju Sant'Anna di Stazzema, kjer so nacisti na grozen način pomorili kar 350 domačinov. Zato so tudi prebivalci teh krajev močno navezani na zgodovino bojev italijanskih partizanov in vsega domačega prebivalstva proti okupatorju.

Ko so se naši pevci in orkestraši po koncu koncerta podali k svojemu avtobusu, je bil ta s črno barvo pobarvan s šestimi kljukastimi križi in z dvema napisoma »Croatia libera« in »Croatia«.

Igor Pavletič, predsednik tržaškega zbora, je takoj odšel na policijsko postajo in prijavil početje, ki si ga niti tamkajšnje policijske oblasti niso znale obrazložiti, saj gre za napise, ki nimajo nobene povezave z dejavnostjo TPPZ.

V četrtek se je naš zbor ustavil v Marzabottu, kjer je v grobnici, kjer so ostanki tolikih žrtev nacifašizma, zapel nekaj borbenih partizanskih pesmi in žalostink. Župan in predstavniki borčevskih organizacij iz tega kraja so izrazili tržaškim pevcem vso svojo solidarnost in željo, da bi mladi rodovi ne pozabili na tiste, ki so dali svoja življenja zato, da je bil premagan nacifašizem. (nl)

gledališča

Slovensko stalno gledališče - Kulturni dom

Danes, 19. t. m., ob 20.30 (abonma red F) ponovitev Sofoklejevega dela KRALJ OJDIPUS. Ponovitve: jutri, 20. t.m., ob 16. uri (abonma red G).

Gledališče ROSSETTI

Pri blagajni gledališča je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev za gledališko sezono 1991/92.

V torek, 22. t. m., ob 20.30 otvoritev gledališke sezone s Pirandellovim delom IL PIACERE DELL' ONESTA' z Umbertom Orsinijem.

Gledališče VERDI

Jesenska simfonična sezona 1991

Danes ob 18.00 (red S) ponovitev koncerta, ki ga vodi Gianandrea GAVAZZENI s solisti pevci G. Bertagnoli, S. Doz in E. Di Cesare. Na sporedu Mendelssohn.

Pri blagajni gledališča je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev. Lahko tudi podpišete abonma za ciklus koncertov MLADI GLASBENI TALENTI, ki bodo v Avditoriju mestnega muzeja Revoltella - Ul. Diaz 27.

Naslednji koncert bo v torek, 22. t. m. , ob 20.30. Kvartet PRAZAK bo izvajal Beethovnove skladbe. Ciklus se bo zaključil 26. novembra. Koncerti bodo na sporedu ob torkih in četrtkih.

La Contrada - Gledališče Cristallo

Sezona 1991/92.

Danes ob 20.30 ponovitev dela SETTE SEDIE DI PAGLIA DI VIENNA Carpinterija in Faragune. Ponovitve si bodo sledile do 9. novembra vsak torek in ob nedeljah ob 16.30 in ostale dneve ob 20.30; ob ponedeljkih zaprto.

V gledališču Cristallo in pri UTAT v Pasaži Protti lahko dvignete ali potrdite abonma.

Danes praznuje 60. rojstni dan

MARIO MILIČ

Iskreno mu voščijo vsi njegovi, posebno pa Daniel in Giorgia

čestitke

NADI VIDMAR in ALOJZU PAVLICI čestitamo za njuno 50 - letnico poroke ter jima želimo še na mnoga skupna zdrava leta družine Gustinčič, Mihelj, Prodan in Saksida.

Danes praznuje ANTON ŠTRANJ svoj 92. rojstni dan. Še mnoga leta v zdravju in zadovoljstvu mu želijo brat Milan z družino, sestra Pepca, Marija, Olga in Giustina z družinami.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1991/92

OTVORITVENA PREDSTAVA

KRALJ OJDIPUS

Danes, 19. t. m., ob 20.30 - Abonma red F

Vpisovanje abonentov vsak delavnik od 10. do 12. ure pri blagajni Kulturnega doma ter eno uro pred pričetkom predstave.

koncerti

Glasbena matica - Trst obvešča abonente, da lahko potrdijo ali vpišejo nove abonmaje vsak dan razen sobote, od 12. do 14. ure v tajništvu (tel. 418605). Prvi koncert bo v četrtek, 24. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

Avditorij Muzeja Revoltella

V ponedeljek, 21. t. m., ob 18. uri bo v Avditoriju Muzeja Revoltella - Ul.Diaz 27 na sporedu ciklus z naslovom URO Z ..... Operna pevka Gemma Bertagnoli iz Gornjega Poadižja bo pela arie znanih skladb Purcella in Haendla.

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 19. oktobra 1991

ETBIN

Sonce vzide ob 6.26 in zatone ob 17.14 - Dolžina dneva 10.48 - Luna vzide ob 15.08 in zatone ob 1.55.

Jutri, NEDELJA, 20. oktobra 1991

VENDELIN

PLIMOVANJE DANES: ob 0.33 najnižja-29 cm, ob 7.11 najvišja 39 cm, ob 13.39 najnižja -29 cm, ob 19.22 najvišja 19 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,1 stopinje, zračni tlak 1005,8 mb pada, veter jug 25 km na uro, vlaga 75-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 19,4 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Alex Dagri, Barbara Godas, Virginia Vidonis, Federico Parmeggiani, Andrea Rupena, Michele Virgolin, Alessandro De Iacovo, Fabio Barghini, Federico Lonza, Martina Lughi.

UMRLI SO: 85-letni Delio Ticci, 87-letna Angela Ferrari, 83-letna Cesira Sisti, 83-letna Carmela Beltrame, 103-letni Bortolo Gragiacomo, 65-letni Livionello Bellemo, 80-letna Angela Canciani, 69-letna Irene Hlede, 93-letna Natalina Capponi, 92-letni Vincenzo Maulucci, 90-letna Maria Trevisan, 53-letna Grozdana Kucan, 66-letni Eugenio Lugnani, 68-letni Riccardo Ciuk, 87-letna Emilia Prelz.

OKLICI: inženir Diego Busdon in uradnica Barbara Steffè, trgovec Enrico Carboni in trgovka Marina Orzan, Bernhard Schmid in Liana Silvestri, podjetnik Luciano Lionetti in farmacevtka Laura Campagna, pek Antonio Masuottolo in v pričakovanju zaposlitve Angelica Bacicchi, elektrovarilec Narciso Ferlat in uradnica Iolanda Chinelatto, uradnik Riccardo Valli in Doriana Cavallaro, karabinjerski podčastnik Roberto Squarzolo in trgovka Daniela Dei, farmacevt Eugenio Mariani in uradnica Giovanna Messina, arhitekt Luca Casciotta in komisarka javne varnosti Cristina Ermini.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 14. do nedelje, 20. oktobra 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Giulia 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (tel. 635368).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V TK Galeriji je na ogled razstava slik in grafik slikarja Martina AVSENIKA.

V galeriji Cartesius bodo danes, 19. t. m., ob 18. uri odprli razstavo akvarelov tržaškega slikarja Nina PERIZZIJA.

V galeriji IL Carso (Trg Barbacan 4) bodo danes, 19. t. m., ob 18.30 odprli razstavo keramik Rada JAGODICA. Razstava bo odprta do 31. oktobra.

Društvo slovenskih izobražencev vabi na ogled razstave pod naslovom PODOBA NEVIDNEGA. Razstavo je pripravila Silva Bogatez in bo odprta do 21. t. m. vsak dan od 18. do 20. ure.

V galeriji Palače Costanzi je na ogled retrospektivna razstava skulptur istrskega umetnika Oresteja DEQUELA.

V novi galeriji LE CAVEAU (Ul. sv. Frančiška 51/a) je na ogled retrospektivna razstava slikarja Protea HIRSTA.

Na turistični ustanovi - Ul. S. Nicolo 20 je na ogled do 21. oktobra razstava LA TRIESTE DEI BERLAM.

mali oglasi

SUSH01/4

SWEDA SUSHMEL

TRST - Ul. S. Frančiška 11 - Tel. 370802

ELEKTRONSKE BLAGAJNE - TIHI IN HITRI MODELI OD 1.300.000 lir DALJE

PRODAMO ali dajemo v najem hišo primerno za trgovsko ali obrtniško dejavnost v dolinski občini. Tel. po 21. uri na št. 228341.

PRODAM pedikerski salon v centru mesta z možnostjo za preusmeritev dejavnosti v kozmetični salon. Telefonirati ob jutranjih urah na št. 370436.

PEPI SANCIN - Šarnek iz Doline toči belo in črno vino v osmici.

GOSTILNA NA KRASU išče uslužbenko za strežbo v jedilnici/točilnici. Tel. št. 291030.

ZAPOSLITEV iščem v okolici Opčin dvakrat/trikrat tedensko kot hišna pomočnica. Tel. št. (003867) 71050.

IŠČEMO izkušeno pevovodjo za otroški zborček. Za informacije tel. od 19. do 21. ure na tel. št. 200150 ali 200679.

17- LETNI FANT s končanim tečajem za kamnoseke išče nujno in resno zaposlitev. Tel. št. 200882.

ANSAMBEL PLESNE GLASBE iz zamejstva išče bas kitarista. Telefon 281383 ob večernih urah.

STANOVANJE ali hišico v Trstu ali okolici išče slovenska družina. Tel. št. 575145.

25 - LETNO DEKLE brez znanja italijanščine nudi pomoč pri varstvu otrok in drugo pomoč na domu. Tel. št (003861) 216562 od 8. do 15. ure - Marjana.

DRUŽINI iz Gorice in okolice nudim pomoč - znanje kuhe, vzgoja otrok, nega malih živali. Tel. (003865) 31930.

MLAJŠA UPOKOJENKA - Slovenka z izkušnjami išče delo gospodinjske pomočnice v Trstu in okolici enkrat tedensko. Tel. št. (003867) 85159.

PRODAM A 112, letnik '81, rdeče barve, potrebno nekaterih popravil, za 1.000.000 lir. Tel. št. 226669 v jutranjih urah.

PRODAMO mladiče belgijskih ovčarjev z dolgo dlako in z izrednim rodovnikom. Tel. št. (0481) 533630.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 **La leggenda del re pescatore**, r. Terry Gillian, i. Robin Williams, Jeff Bridges.

EXCELSIOR - 15.00, 22.15 **The Doors**, r. Oliver Stone, i. Val Kilmer.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 22.00 **Urga, territorio d'amore,** r. Nikita Michalkov.

NAZIONALE I - 15.30, 22.15 **Thelma e Louise**, i. Geena Davis.

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 **Giustizia a tutti i costi**.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **A volte ritornano**, srh.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 **Mai senza mia figlia**, i. S. Field.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 **Una pallottola spuntata 2 e 1/2**, i. Priscilla Presley.

MIGNON - 15.00, 22.00 **Charlie, anche i cani vanno in paradiso**.

EDEN - 15.30, 22.10 **In 3 sopra mia moglie**, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 **Scapatella con il morto**, i. K. Alley.

LUMIERE - 16.00, 22.15 **Il muro di gomma**, r. Marco Risi.

ALCIONE - 16.30, 22.00 **Grido di pietra**, i. Donald Sutherland.

RADIO - 15.30, 21.30 **Analità**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

Slovenska gobarska družina Trst organizira jutri, 20. t. m. tradicionalni jesenski gobarski izlet za člane v Dolenjo vas pri Senožečah. Odhod ob 8. uri izpred spomenika padlim v NOB na Opčinah. Vabljeni!

KD Primorsko - Mačkolje obvešča, da je prostih še nekaj mest za izlet v Bassano in Marostico, ki bo jutri, 20. t. m. Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 232114.

Društvo Slovencev miljske občine in zbor Jadran vabita v nedeljo, 27. t. m. na celodnevni izlet v Čedad, Landarsko jamo in šagro kostanja. Vpisujeta Vesna, tel. št. 271862 in Kiljan, tel. št. 271732.

razna obvestila

Slovenski kulturni klub — Ul. Donizetti 3, vabi danes, 19. t. m., na večer z naslovom VOJNA NA LASTNI KOŽI. Z mladimi predstavniki Slovenije se bomo pogovorili o njihovih izkušnjah v obdobju vojne v Sloveniji in pa tudi o najnovejših dogodkih po zaključku tromesečnega moratorija. Pridite v velikem številu. Začetek ob 18.30.

Občina Devin - Nabrežina obvešča, da je še danes, 19. oktobra določen rok za predložitev prošenj za nujno namestitev pomožnega osebja — 3. funkcionalna kvalifikacija — (sluginje čistilke, čistilke v Domu za ostarele in podobno). Namestitev traja 10 dni in se lahko podaljša do največ 60 dni. Zainteresirani lahko dvignejo razpis in obrazec za prošnjo pri občinskem vratarju.

Župnijska skupnost iz Mačkolj vabi jutri, 20. t. m., ob 16. uri, ob priliki misijonske nedelje, k molitvi za vse misijonarje in misijonarke. Ob 16.30 bo v srenjski hiši proseški župnik g. Rudi Bogatec prikazal nekaj misijonskih dežel, sledil bo bogat srečolov, katerega izkupiček bomo darovali benguncem iz Hrvaške ter lačnim ljudem po svetu. Srečke lahko kupite vsak dan pred in po maši. Gojenci župne glasbene šole bodo zaigrali in zapeli nekaj pesmi.

Sklad »M.Čuk« obvešča, da je vsako sredo od 8.30 do 12.30 (Narodna ul. 126 — tel. 212289) na razpolago šivilja za katerakoli popravila.

Ruščina v pesmi - ZSKD prireja sedem večerov avtorjeve ruske pesmi, ki bodo posvečeni liku in delu Vladimirja Wysockija. Ciklus je osnovan tako, da nudi možnost za jezikovne vaje. Srečanja bodo vsak četrtek od 18. do 19. ure. Prvo bo konec oktobra v prostorih ZSKD - Ul. sv. Frančiška 20. Informacije ba ZSKD, tel. št. 635626 od 9. do 13. ure.

Slovensko dobrodelno društvo iz Trsta sporoča, da je razstava rizb udeležencev "ex tempore" v Tržaški knjigarni prenešena na kasnejši datum.

Pevke in pevci pozor! Pri Sv. Ivanu bi radi ojačili pevski zbor. Tel. št. 575145 ali pa 579035.

Sekcija Slovenske skupnost za Kolonkovec, Sv. Ano in Škedenj se bo v ponedeljek, 21. t. m., ob 20. uri zbrala na kongresu v Domu J. Ukmarja v Ul. Soncini 112 v Škednju. Dnevni red: poročilo krajevnega sekcijskega predstavnika, poročilo pokrajinskega predstavnika SSk ter voilitve, Kongres je odprt vsem starim in novim somišljenikom SSk. Na njem bo priložnost za iskren pogovor o vseh problemih, ki zanimajo celotno narodnostno skupnost. Vabljeni!

SKD Gruden in ŠD Sokol sklicujeta v nedeljo, 27. t. m., ob 10.30 v društvenih prostorih v Nabrežini IZREDNI OBČNI ZBOR z naslednjim dnevnim redom: odstop odbora, volitve in razno

PD Slovenec vabi danes, 19. t. m., ob 20.30 v srenjsko hišo v Borštu na predstavitev in predvajanje filma MAJ 90. Vabljeni!

prispevki

V spomin na pok. Edija Furlana daruje Bojan Nabergoj z družino 50.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.

V spomin na dragega moža Lucijana Cah daruje Žena Vera 150.000 lir za cerkvene pevke iz Boljunca.

V spomin na Edija Furlana daruje Edi Kemperle z družino 20.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Edija Furlana darujeta mama in sestra Anita 50.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na sestrično Drago Starc daruje Norči z družino 50.000 lir za ŠD Kontovel.

Ob 1. obletnici smrti drage mame Pierine Starc vd. Sigmund daruje Anita z družino 20.000 lir za ŠD Vesna in 20.000 lir za DPZ Vesna.

V spomin na Kamila Košuto darujeta Helena in Ivo Magajna 20.000 lir za DPZ Vesna.

menjalnica

18. 10. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1267,45	1225.—
Nemška marka	747,36	743.—
Francoski frank	219,34	216.—
Holandski florint	663,37	658.—
Belgijski frank	36,322	35,25
Funt šterling	2177,00	2150.—
Irski šterling	1999,40	1970.—
Danska krona	194,06	190.—
Grška drahma	6,723	6,30
Kanadski dolar	1121,40	1070.—
Japonski jen	9,726	9,40

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Švicarski frank	855,36	848.—
Avstrijski šiling	106,237	105.—
Norveška krona	190,97	188.—
Švedska krona	205,22	202.—
Portugalski eskudo	8,688	8,20
Španska peseta	11,876	11,40
Avstralski dolar	1009,25	950.—
Jugoslov. dinar	—	10.—
ECU	1530,45	—
Slovenski tolar	—	21.—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131. Agencija Rojan 411-611 Filiala Cedad 0432/730-314

SGAR01/3

Verde Sgaravatti GARDEN CENTER

TRST

Obalna cesta 6/1 - Tel. (040) 224177

PONUDBA Jesen'91

CVETNO GRMIČEVJE

ponudba velja 15 dni

TUDI Z REZERVACIJO

bonsai • okrasne rastline za vrt in stanovanje

načrtovanje in izvedba vrtov in balkonov

Mojstrska taktirka dirigenta Lü Jia

Kitajski dirigent Lü Jia, glavni dirigent orkestra gledališča Verdi, je še enkrat dokazal, da sodi kljub svoji mladosti med tiste mojstre taktirke, ki znajo svojo muzikaličnost in jasnost v branju partiture prenesti na orkester in ga dobesedno prisiliti, čeprav brez nekih pretiranih zunanjih poudarkov, k muziciranju po lastni volji. Na zadnjem koncertu simfonične sezone v gledališču Verdi je ta njegova lastnost prišla najboljše do izraza v Mendelssohnovi Simfoniji št. 3 v a-molu op. 56, imenovani »Škotska«. V neprekinjenem podajanju šestih stavkov je poslušalce prevzel že uvodni Andante con moto s svojo elegijsko očarljivostjo in jih potem vodil skozi tekoče in naravno tematsko sosledje do maestoznega zaključnega Allegro maestoso assai z izvedbo, ki sta jo odlikovali redka zvočna barvitost in inštrumentalna intenzivnost orkestra ter tisti poetični romantični navdih, ki se bogato sprošča v skladbi tako v njenih dramatičnih kot spevnih temah. Dirigent Lüa Jia se je pozorno izogibal nevarnostim, ki jih lahko prinaša površnost in je celotno simfonijo interpretiral v njeni tematski kontinuiteti z elegantno jasnostjo in preciznostjo, pri čemer je imel v vseh orkestrovih inštrumentalnih skupinah poslušne in dinamične izvajalce.

Manj blesteča je izzvenela uvodna Beethovnova uvertura op. 62 »Koriolan« tako glede orkestrove zvočnosti kot v kontrastnosti njenih dveh tem: ostre in nemirne prve ter mile in nežne druge v različnih tonalitetah.

Središčni del sporeda je zavzemal Koncert št. 1 v Des-Duru op. 10 za klavir in orkester Sergeja Prokofjeva, mladostno delo velikega ruskega komponista, s solistom pianistom Benedettom Lupom.

Čeprav je v izvajanju prihajajo do občasnih ritmičnih neskladij med orkestrom in pianistom, je celotna izvedba vendarle bila na lepi ravni tako v živahnih stavkih (Allegro brioso in Allegro scherzando) kot še zlasti v počasnejšem Andante assai in v zaključnem Poco sostenuto, ki se očitno bolje prilegajo pianistovemu značaju. Benedetto Lupo je pokazal, da je dodobra asimiliral Prokofjevev klavirski virtuozizem kakor tudi njegovo poetičnost, ki je v tem mladostnem delu prisotna v vsej dojemljivosti.

Dolgotrajnim aplavzom se je pianist oddolžil še z Debussyjem in Prokofjevim, nedeljeno priznanje pa je na koncu koncerta požel tudi simpatični dirigent.

(j.k.)

Po več kot dveh letih premora

Dynasty v kratkem spet na ekranih ZDA

NEW YORK - Iz programov so jo izločili, ker je postopno zgubljala na gledanosti. Sedaj pa se vrača na mali ekran in se bo pomerila nič manj kot z ameriškim prvenstvom v bezbolu. Nanizanka Dynasty, ki je bila v ZDA in v Italiji dolga leta protiutež Dallasu, se posodablja in prilagaja devetdesetim letom, ameriška televizijska družba ABC, ki jo obuja k življenju, pa upa, da jo bo uspela prodati na vseh televizijskih trgih. Zato ni izključeno, da bo kmalu Dynasty spet na sporedu tudi v Italiji.

V nanizanki, ki naj bi imela kot enega nosilnih stebrov ostre spore med perfidno Alexis in svetlolaso Krystle, bodo v glavnem nastopali igralci, ki so zasloveli s prejšnjo serijo. Joan Collins bo spet Alexis, John Forsythe bo Blake, Linda Evans Krystle. Stevenov lik, ki bo končno rešil svoje probleme spolne identitete (v Washingtonu živi skupaj z moškim in deluje kot lobbyst za naravovarstvenike), pa bo podal Al Corley, ker je Jack Coleman zavzet z drugim delom.

Avtorja nanizanke Richard in Ester Shapiro zagotavljata, da tudi za Dynasty dve leti nista minili zaman in se serija ne bo nadaljevala tam, kjer je končala. Razkošna vila Carringtonovih ne bo ista, kot v prejšnji seriji, obleke bodo manj razkošne, vsekakor pa protagonisti niso podobni normalnim osebam in se ne ukvarjajo z vsakodnevnimi težavami, ker je Dynasty »pravljica«, v kateri je največji mit oblast.

Med presenečenji nove serije nanizank bo nedvomno dejstvo, da Alexis prvič stke prijateljske odnose z neko žensko. To plat pa bodo nedvomno odtehtali obljubljeni prepiri s Kristle. Enega od teh prepirov pa avtorja označujeta kot »resnični prepir vseh prepirov«.

V ZDA je nanizanka namenjena predvsem ženski publiki, saj bo na sporedu skoraj istočasno z bezbolskim prvenstvom. Če ni v hiši dveh televizij, je nevarno, da Dynastiy zaneti marsikateri prepir tudi pod družinsko streho in ne samo na ekranu.

Ob plazu koncertov v spomin na Milesa Davisa

Marsikatera nerodnost ob poklonih umetniku

RIM - Kot se vselej dogaja, ko umre neka osebnost, se v teh dneh množijo prireditve v spomin velikemu glasbeniku Milesu Davisu. Najbrž se v sodobnem svetu tem poplavam prireditev ni mogoče izogniti. Neizbežne so, kot so neizbežne, pravijo nekateri, jesenke plohe, z njimi pa se vsiljujejo tudi nerodnosti in napake.

Tako je v četrtek Telemontecarlo uvrstila med svoje sporede posnetek s festivala v Montreuxu, na katerem je nastopil tudi Miles Davis. Nedvomno pozitivna pobuda, toda glasbeni del oddajeo je zasenčila običajna razprava, ki je bila uravnana predvsem na dejstvo, da je Davis umetnik, ki je postal že mit. Tudi postaja Italia 1 se ni izognila nerodnosti. Prejšnji teden je kot poklon umetniku uvrstila v sporede precej star intervju z umetnikom z neposrednim prevajanjem njegovih odgovorov iz angleščine. Kazalo je, kot da je Davis še živ, poln načrtov in idej za prihodnost. Morda je to nesmrtnost, se je vprašal marsikateri kritik.

Ob televizijskih oddajah še plaz koncertov. V nedeljo bo v prvi koncert v spomin na preminulega Davisa s kvartetom Herbieja Hancocka in Wayna Shorterja, ki sodita med glasbenike, ki so nastopali z Davisom. 3. novembra pa bo na vrsti koncert z avstrijskim glasbenikom Joejem Zawinulom.

V Padovi imajo na sporedu »homage« 29. oktobra in 20. novembra. Prav tako skušajo »prodati« nekatere nastopajoče kot umetnike, ki so nekoč sodelovali z Davisom, čeprav to ni stotodstotno gotovo. Pravi Memorial pa naj bi bil v ponedeljek v gledališču Orfeo v Milanu, čeprav Davis ob tej priložnosti ne bo najbrž niti omenjen. Na odru bo nastopil Wynton Marsalis, ki ga njegovi oboževalci že imenujejo za »novega Davisa«. Mar ni dobra priložnost, da bi tokrat zares potočili solzo za preminulim Milesom Davisom?

AUTOPARK® BELVEDERE

BOX V PRODAJI
ZA OSEBNO UPORABO ALI ZA NALOŽBO
urnik poslovanja: NON STOP

PARK01/1

INFORMACIJE
TRST
Ul. Udine Tel. 418519

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.00 Film: Il massacro di Fort Apache (vestern, ZDA 1947, r. John Ford, i. Henry Fonda)
8.00 Potni list za Evropo
9.00 Dok.: G. Marazzo med kroniko in zgodovino
9.30 Film: Le canaglie dormono in pace (dram., Jap. 1960)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nan.: Su e giù per Beverly Hills
12.30 Variete: Gli specchi di Trieste
13.25 Izžrebanje lota
13.30 Dnevnik in Prizma
14.30 Kolesarska dirka
16.15 7 dni v Parlamentu
16.45 Variete: Disney Club
17.05 Il sabato dello zecchino
18.00 Kratke vesti
18.05 Izžrebanje lota
18.10 Rockovska noč
18.40 Dokumenti: Atlante
19.25 Nedeljski evangelij
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik in šport
20.40 Variete: Fantastico 12
22.45 Dnevnik
23.00 Dnevnik - Posebnosti
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Film: Manhattan (kom., ZDA 1979, r.-i. W. Allen)

RAI 2

6.00 Nanizanke in risanke
8.15 Nad.: La fam. Vialhe
9.10 Nanizanki: Mr. Belvedere, 9.35 Lassie
10.00 Dok.: La bottega del teatro (vodi V. Gassman)
10.30 Evropski dnevi
11.00 Nan.: Al di qua del Paradiso
12.00 Variete: Ciao weekend
13.00 Dnevnik
13.20 Športna odd.: Dribbling
13.55 Vremenska napoved
14.00 Ciao weekend (2.del)
15.45 Nan.: Il brivido dell'imprevisto
16.10 Izžrebanje lota
16.15 Šport: odbojka Ingram-Catania, 17.45 košarka Clear Cantù-Glaxo Verona
18.45 Nanizanka: Hill Street
19.45 Dnevnik in pregled športnih vesti
20.30 TV film: Di chi è questa bambina? (dram., ZDA 1985, r. David Greene)
22.15 Nan.: La stella del parco
23.15 Dnevnik in horoskop
23.35 Aktualno: Mir in razvoj na pragu tretjega tisočletja
0.05 Boks: Beya-Bocchini (IP v supersrednji kat.)

RAI 3

10.25 Koncerti RAI 3
11.45 Dok.: Pred 20 leti
12.15 Film: Nudi alla meta (kom., VB 1959, r. John Boulting, i. Jan Carmichael, Peter Sellers)
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.40 Aktualno: Okolje Italija
15.15 Šport: IP v rugbiju, 17.00 biljard
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Videobox 91
20.30 Film: La cruna dell'ago (krim., ZDA 1981, r. Richard Marquand, i. Donald Sutherland, Kate Nelligan, Christopher Cazenove)
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Aktualno: Harem (vodi Catherine Spaak)
23.45 Variete: Non è mai troppo tardi - Posebno o splošnem popisu (vodi Gianni Ippoliti)
0.05 Dok.: Leninov pogreb
0.45 Nočni dnevnik
1.05 Vremenska napoved
1.10 Filmske novosti
1.20 Variete: Fuori orario - Cose (mai) viste

TV Slovenija 1

8.15 Mozaik. Angleščina, 8.40 Radovedni Taček - Čebela, 9.00 Lonček kuhaj!, 9.15 Žaba v črnilniku, 9.25 Železniška postaja, 9.40 nan. Alf
10.05 Zgodbe iz školjke
11.00 Večerni gost
11.50 Oči kritike
12.30 Mozart na turneji
13.30 Poročila in Forum
15.50 Marlboro Music Show
16.20 Sova (pon.), vmes nanizanka Pri Huxtablovih
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Film: Julijana (dram., Perù 1989, i. Rosa Isabel Morfino)
18.45 Dok.: V kaj drvimo skupaj z zemljo?
19.10 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik, vreme, Utrip
20.20 Žrebanje 3x3
20.35 Show Rudija Carrella
22.10 Sova: nan. Na zdravje
22.35 Dnevnik, šport, vreme
23.00 Sova, vmes nadaljevanka DrznaLucky in film Mam, nehati moram (dram., Fr. 1984, r. Madeleine Laik, i. Dominique Laffin)
1.20 Video strani

TV Koper

13.00 Športna oddaja
14.30 Otroška oddaja
15.30 La speranza dei Rayan
16.00 Nan.: Agente Pepper
17.00 Dok.: Le terre bibliche
17.30 Nad.: L'uomo di Shelford
18.30 Il mappamondo
19.00 TVD Novice
19.25 Video agenda
19.30 Nabožna oddaja: Jutri je nedelja
19.40 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes risani film S. Holmes - Uno studio in rosso
20.30 La speranza dei Rayan
21.00 Film: Il simbolo del sesso (dram., ZDA 1974, r. D. Lowell Rich)
22.30 TVD Novice
22.40 Nan.: Agente Pepper
23.30 Športna oddaja

TV Slovenija 2

9.00 Program HTV 1
17.00 Košarkarski turnir
19.00 Garfield in prijatelji
19.30 TV Dnevnik HTV
20.30 Košarkrski turnir McDonald's (finale)
22.50 Videonoč
1.50 Yutel

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Orkestri; 9.00 Slovenska lahka glasba; 9.30 Zdravniški nasveti; 9.40 Šansoni; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert v gldališču Ristori v Čedadu; 11.10 Orkestri; 11.40 Radijska priredba: Cvetje v jeseni; 12.00 Rezija in Kanalska dolina; 12.40 Ceciljanka 90: MPZ Novi Sv. Anton; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Potpuri; 15.00 Svet skozi lunin pogled; 15.20 Evergreeni; 16.00 Mi in glasba - Srečanje mladih glasbenikov treh dežel; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Odprti prostor; 17.40 Potpuri; 18.00 Janez Povše: Slovenski obračun s samim seboj; 18.40 Jazzovski utrip; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Dnevna kronika; 8.05 Zabavna glasba; 8.15 Obvestila; 8.30 Dnevnikov odmev; 10.45 Spot; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.00 Tedenski aktualni mozaik; 19.30 Obvestila in glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Kratka radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturno; 23.15-5.00 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Kruh in sol radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Melodije naj po telefonu; 18.30 Melodije morja in sonca; 19.30 Prenos Radia Slovenija.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Popevka po naročilu; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje: ideje in nasveti; 11.00 V istrskem narečju; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Komedijant; 16.00 Mixage; 17.00 Hot Hits; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše popevke; 20.00 Nočni program - glasba.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.30 Sobotni kabaret; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Za vsakogar nekaj; 20.00 Morski val.

CANALE 5

7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanke: Arnold
9.00 Aktualnosti: Sabato 5, 10.45 Nonsolomoda, 11.15 Anteprima
11.50 Kviz: Il pranzo è servito
12.40 Variete: Non è la RAI
12.55 Canale 5 News
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
16.00 Otroški variete
18.00 Kvizi: Ok il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 18.55 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno), 19.45 Il gioco dei 9, vmes (19.40) News
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 Variete: Sobota v cirkusu (vodijo Gerry Scotti, Cristina D'Avena, Massimo Boldi)
23.00 Posebna oddaja o filmu Piedipiatti
23.30 Film: Monsignore (dram., ZDA 1982, r. Pery Frank, i. C. Reeve)
24.00 Canale 5 News
2.00 Striscia la notizia
2.20 Nanizanke non stop

RETE 4

8.00 Buongiorno amica
8.05 Nadaljevanke: Così gira il mondo, 8.30 La valle dei pini, 9.30 Valeria, 10.30 Stellina
11.00 Kviz: Cari genitori
12.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
13.45 Variete: Buon pomeriggio (odi P. Rossetti)
13.50 Nadaljevanke: Sentieri, 14.50 Señora, 15.20 Vendetta di una donna, 16.00 Cristal, 16.35 General Hospital, 17.00 Febbre d'amore
17.50 TV 4 Novice
17.55 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
18.30 Kviz: Gioco delle coppie
19.00 Variete: I Cartonissimi
19.45 Nad.: Primavera
20.30 Nanizanki: Colombo - La signora in nero (i. Peter Falk), 22.30 Avvocati a Los Angeles - Una morte improvvisa
23.30 Aktualno: Parlamento in
0.15 Aktualno: Indimenticabili
0.25 Nan.: Charlie's Angels
1.25 Nočni spored

ITALIA 1

4.55 Avtomobilizem F1: VN Japonske
6.30 Odprti studio
7.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
8.30 Odprti studio
9.05 Nanizanke: SuperVicky 9.30 Chips, 10.30 Magnum P.I., nato vreme
11.30 Odprti studio
11.45 Variete: Mezzogiorno italiano
13.45 TV film: Professione vacanze (kom., It. 1986, r. Vittorio De Sisti, i. Jerry Calà, Isabel Russinova
16.00 Glasba: TopVenti
17.00 Avtomobilizem F1: VN Japonske
18.00 Variete: Mondo Gabibbo
18.20 Šport in vreme
18.30 Odprti studio
19.00 Šport: Calciomania
20.00 Variete: Mai dire TV
20.30 Film: Amici miei - Atto 2. (kom., It. 1982, r. Mario Monicelli, i. U. Tognazzi, P. Noiret, Adolfo Celi, Gastone Moschin)
23.35 Variete: Playboy Show
0.30 Odprti studio
1.05 Spored non stop

ODEON

13.00 Varieteja: Fiori di zucca, 13.30 Emozioni nel blu
14.30 Nautical Show
15.00 Rubrika o zdravju
15.30 Film: Li chiamavno i tre moschettieri... invece erano quattro (kom., 1973, i. Tony Kendall)
17.00 Film: L'ultima neve di primavera (dram., It. 1973, r. R. Del Balzo, i. Agostina Belli)
18.30 Variete: Fiori di zucca
19.30 Mozartovi koncerti
20.30 Film: Storia de fratelli e de cortelli (dram., It. 1973, r. Mario Amendola, i. Maurizio Arena)
22.00 Variete: Fiori di zucca
22.30 Film: Il dito nella piaga (vojni, 1969, r. T. Ricci)

TMC

8.30 Dok.: Prijateljska narava
9.00 Risanke: Mumbly
9.30 Nan.: Il fantastico mondo di Mr. Monroe
9.50 Risanke: G.I. Joe
10.20 Nanizanka: Batman
10.50 Risanke: Richety Rocket
11.15 Neurejeni potopis: Indija (vodi Andrea Gris)
12.15 Rubrika o motorjih
13.00 Sport Show (vodi Marina Sbardella): 14.30 kolesarska dirka po Lombardiji
17.35 Film: Un fiume d'oro (pust., ZDA 1970, r. David Friedkin, i. Ray Milland)
19.00 Rubrika: Mondocalcio
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Aktualno: I.T. - televizijska srečanja (vodi M. Damato
23.30 Boks: Williams-Delgado (SP za srednje težko kat.)
0.30 Film: L'aria che uccide (dram., ZDA 1986, r. Ruck Wallace)
2.10 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI

10.45 Telefriuli non stop
15.30 Nan.: Lo zio d'America
16.00 Film: Paisà (dram., It. 1946)
18.00 Rubrika: Črno belo
19.00 Dnevnik
19.30 Anteprima sport
20.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
20.30 Opera: Lucia di Lammermoor
22.00 Nan.: Sesto senso
22.45 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

Začasno prekinjeno zbiranje odpadnega papirja

Razlog je menda pomanjkanje denarja Za prihodnje leto 35 milijonov lir

Dnevni red ponedeljkove seje občinskega sveta — napovedana je namreč razprava o kočljivih vprašanjih zahodne obvoznice, letališča, bolnišnice — se bo kot se zdi podaljšal še za eno kočljivo vprašanje, ki je prišlo v ospredje šele te dni. Videmsko podjetje, ki je od leta 1986 skrbelo za redno pobiranje odpadnega papirja je začelo postopoma odvažati zbiralnike, ki so bili doslej nameščeni v Gorici. Vseh je bilo nad štirideset. V nekaj dneh jih je izginilo kar precej, zlasti v mestnem središču, kjer ležijo zdaj kupi papirja.

Goričani so se namreč množično odzvali na z ekološkega in ekonomskega vidika zanimivo pobudo in vestno odbirali papir, zlasti stare časopise.

Tako ravnajo kar naprej, misleč, da so zbiralnike le začasno odpeljali in da jih bodo že v prihodnjih dneh na novo namestili. Pa so so, kot kaže, pošteno ušteli. Glede letne količine zbranega odpadnega papirja smo se Goričani prav v zadnjih dveh letih prerinili proti vrhu lestvice. Pomemben rezultat, ki priča o visoki stopnji ekološke ozaveščenosti in omike. Tudi z ekonomskega vidika je tak rezultat pomemben, saj pomeni vsak kilogram papirja, ki ne gre na smetišče kakih 60 lir prihranka. To kar zadeva samo odlaganje, oziroma sežiganje.

Kaj se je pravzaprav zgodilo ? Na to bodo verjetno na ponedeljkovi seji skušali odgovoriti občinski upravitelji. Po informacijah, ki nam jih je posredoval odgovorni pri goriški sekciji WWF, je za odstranitev plastičnih zabojnikov poskrbelo videmsko podjetje, ki jih je tudi namestilo in redno skrbelo za praznjenje. Razlog naj bi bil en sam: goriška občina menda sploh ni odgovorila na predlog, naj bi prispevala za delno kritje stroškov. Ta predlog naj bi videmsko podjetje poslalo že marca letos, torej pred pol leta.

Medtem ko naj bi skoraj vse občine, ki so z omenjenim podjetjem (Centro recupero carta) odgovorile pozitivno, naj bi goriška sploh ne odgovorila. Razlog naj bi bil v pomanjkanju denarja. Razlog pa je, kot se zdi na dokaj majavih nogah, saj za goriško občino najbrž ni nemogoče zajamčiti kakih sedem milijonov lir. Toliko naj bi namreč znašal prispevek do konca tekočega leta.

Glede delnega kritja stroška za prihodnje leto, pa se bo treba še pogovoriti. Menda bi v ta namen potrebovali kakih 35 milijonov lir.

Obvestilo mestnega podjetja

Mestno podjetje v Gorici obvešča, da bo ob napovedani splošni stavki, 22. t.m., redna oskrba z vodo, plinom in elektriko. Uradi podjetja bodo zaprti v dopoldanskem času. Za nujne posege na omrežju, bo delovala dežurna služba, tako kakor ob praznikih. Nekaj težav bo v avtobusnem mestnem prometu, saj avtobusi ne bodo vozili od 9. do 12. ure.

Ravnateljstvo mestnega podjetja prosi za razumevanje.

Pobuda namenjena otrokom in mladostnikom

Sedmič delavnice fantazije Zanimiva razstava igrač

Videoteka, biblioteka, diskoteka ...in zdaj ludoteka. Čudna beseda, pomeni pa kraj, oziroma prostor, kjer si je mogoče ogledati in morda tudi sposoditi igrače. Razstavo igrač so odprli prejšnjo soboto v javnem večnamenskem socialnem centru v ulici Baiamonti, kjer pripravljajo v oktobru še vrsto srečanj namenjenih otrokom. Razstavo so odprli v soboto popoldne. Na krajši slovesnosti sta spregovorila občinski odbornik Salvatore Colella, ki je orisal pomen dosedanjih pobud, ki so se začele v letu 1984, in pedagog dr. Walter Ferrarotti iz Torina. Govoril je o vlogi igre in igrač v otrokovem razvoju, o pomenu posredovanja izkušenj z igračami med pripadniki različnih generacij, o "kulturi igrače". Na to temo je ubrana tudi razstava igrač. Med eksponati je precej "starih" artiklov, ki zbujajo precejšnje zanimanje, pa tudi igrače, ki so si jih zamislili in izdelali mladi, ki obiskujejo center. Torej nekakšna povezava, prenašanje izkušenj, prenašanje izročila.

Po odprtju razstave je bila tudi predstava za otroke. Galvno besedo je imel čarodej Maramald, ki sicer nastopa v okviru videmske skupine — zadruge Damatrà.

Veselo je bilo v centru v ulici Baiamonti tudi v nedeljo, 13. t.m. Naslednja srečanja bodo tudi jutri, 20. in nato 27. oktobra. Obakrat bodo vrteli filme.

Pa še informacija za obiskovalce razstave igrač: urnik ogleda je ob torkih, sredah in četrtkih od 9.30 do 12. ure, ob petkih, sobotah in nedeljah pa od 15. do 19. ure.

Razstava bo odprta do konca meseca.

Naj ob koncu dodamo, da bodo v prihodnjih tednih v centru pripravili posebne "delavnice" fantazije, namenjene otrokom. Tu bodo lahko izdelovali in oblikovali lutke in različne igrače.

(Na sliki — foto Marinčič — **razstava igrač v javnem večnamenskem socialnem centru).**

Jutri praznik krvodajalcev v Gorici

Goriška sekcija združenja prostovoljnih krvodajalcev prireja jutri svoj praznik. Z nizom prireditev, ki se bodo zvrstile v dopoldanskem času, bodo obeležili 32. obletnico ustanovitve sekcije ter izrekli priznanje najbolj prizadevnim članom. Program predvideva ob 8.30 polaganje vencev na pokopališču in v spominskem parku, mašo (ob 10. uri) v cerkvi sv. Justa in osrednjo slovesnost ob 11. uri v konferenčni dvorani razstavišča.

Goriška sekcija krvodajalcev, ki je med najstarejšimi, po nastanku, na Goriškem, ima sedež v kompleksu bolnišnice v ulici Vittorio Veneto.

Pohod na Sabotin

Po lanskem množičnem pohodu na vrh Sabotina in ogledu ruševin starodavne cerkvice, se bodo prebivalci Štmavra, Pevme in oslavja jutri dopoldne spet povzpeli na vrh. Pohod organizira rajonski svet, namenjen pa je domačinom, krajanom omenjenih vasi. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri, na zgornjem koncu Štmavra, kjer se začenja vojaška pot na Sabotin.

Policija onesposobila še en center za razpečevanje mamil v Gorici

Načelnik letečega oddelka kvesture dr. Giovanni Sparagna je včeraj uradno potrdil vest o aretaciji treh oseb in zaplembi več kot 3 kg hašiša, ki smo jo v Primorskem dnevniku objavili že včeraj. Za zapahi so se znašli 20-letni Giorgio Giraldi in 23-letni Elvis Calcich, oba iz Trsta, ter Goričan, čigar imena še niso javili, ker želijo zagotoviti pravici še koga iz kroga oseb, ki naj bi se pri njem zalagale z mamili.

Uspešno akcijo je policija v sodelovanju z operativno skupino za boj proti mamilom pri finančni straži v Trstu izvedla v ponedeljek. Pred tem so več mesecev nadzorovali osumljenega Goričana in sledili njegovim premikom. V ponedeljek se je mladenič odpravil v Trst na zmenek z Giraldijem in Calcichem, ki naj bi jima prodal kilogram hašiša. Policisti so mu sledili neopaženo in na ploščadi pred univerzo v Trstu aretirali trojico prav med sklepanjem kupčije. Zaplenili so jim kilogram hašiša, tri milijone lir in neizpolnjeni ček, ki je skupaj z milijoni bil namenjen plačilu pošiljke.

Sledile so še hišne preiskave. Pri Giraldiju so našli 7 gramov hašiša, precej več pa ga je bilo na domu Goričana: našli so še 2 kg in 13 gramov hašiša ter okrog 70 gramov marijuane. Mladenič je imel tudi lekarniško tehtnico, ki pa se bolj kot za hašiš uporablja za druge nevarnejše sorte mamil. Zaplenjeno mamilo je po oceni policije vredno okrog 50 milijonov lir, pri prodaji na drobno pa tudi precej več. Po vsej verjetnosti ga je aretirani kupil na Nizozemskem (kjer je hašiš v prosti prodaji).

Dr. Sparagna je včeraj podčrtal pomen tega uspeha proti širjenju mamil na krajevnem tržišču. Letos je takih uspehov bilo že kar nekaj. Naj omenimo aretacijo slovensko-italijanske tolpe z 2,3 kilogrami hašiša,

odkritje več pošiljk kokaina in heroina na Tržiškem ter posameznih razpečevalcev z ne prav zanemarljivimi količinami mamil tudi v sami Gorici.

Na sliki: dr. Sparagna na tiskovni konferenci in na mizi zaplenjeni zavojčki s hašišem

GEAA01/3

NOVO V ŠEMPETRU PRI NOVI GORICI

od 19. oktobra 1991 dalje

ZLATARNA

* ZLATI IN SREBRNI NAKIT PO ZELO UGODNIH CENAH
* ODKUP STAREGA ZLATA
* IKONE IN DRUGI SAKRALNI PREDMETI

KUPCI IZ ITALIJE LAHKO KUPITE CENEJE BREZ PROMETNEGA DAVKA
OBIŠČITE NAS V ŠEMPETRU - TRG IVANA ROBA, 7 - Tel. (003865) 32053

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1990-91

SOFOKLES: KRALJ OJDIPUS, tragedija, režija Mile Korun
TONE PARTLJIČ: MOJ DEDA, SOCIALISTIČNI MRTVAK, kriminalna komedija, režija Mario Uršič
SERGEJ VERČ - BORIS KOBAL: IME MU BO JUST, satirična komedija, režija Sergej Verč
IVAN CANKAR: ROMANTIČNE DUŠE, melodrama, režija Vinko Möderndorfer
ALEKSIJ PREGARC: ČRNI GALEBI, drama, režija Jože Babič
CARLO GOLDONI: POČITNIŠKA TRILOGIJA, komedije, gostovanje Drame SNG Ljubljana
WILLIAM SHAKESPEARE: HAMLET, drama, gostovanje SNG Maribor

Potrditev abonmajev (do 22. t.m.) in vpis novih abonentov (od 23. dalje) ob delavnikih od 11. do 13. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure v Kulturnem domu v Gorici, Ul. Brass 20, telefon 33288.

V Tolminski občini od včeraj ni več nobenega vojaka JA

Tudi na območju Tolminske občine, ki je, kakor znano, po razsežnosti največja občina v Sloveniji, od včeraj ni več nobenega vojaka nekdanje jugoslovanske armade. Včeraj dopoldne je iz Tolmina odšla zadnja skupina dvajsetih vojakov, ki so varovali tamkajšnjo vojašnico in skladišče orožja in municije. V tem objektu je bilo spravljeno tudi orožje, municija in oprema TO. Vojašnico s skladiščem in dom JNA v Tolminu so prevzeli pripadniki TO.

V kratkem naj bi zadnji vojak JA zapustil tudi Vipavo. Tu je še kakih petdeset vojakov in starešin, ki stražijo objekte, predvsem pa z vojaško tehniko naložene vagone na železniški postaji v Ajdovščini. Tu že kakšen mesec čaka 51 vagonov. Na kompoziciji je naloženih tudi 16 tankov. Po vseh verjetnosti bodo to opremo zdaj prepeljali v eno od vojašnic v Sloveniji, kjer bo ostala do konca vojne na Hrvaškem, oziroma do delitvene bilance.

Planinska družabnost

Slabo vreme je prejšnjo nedeljo prekrižalo načrte planincem in so zato tradicionalno družabnost pri Štekarjevih odgodili za teden dni, v upanju, da bodo tokrat imeli več sreče.

Če bo vreme količkaj primerno, ponovno vabijo jutri, 20. t.m. na praznik kostanja, na domačiji Štekarjevih v Števerjanu. Program ostaja nespremenjen: za ljubitelje peš hoje bo pohod ob 9.30 od pevmskega mosta (goriška stran), družabnost pa se bo začela že okrog 12. ure, zaključila pa do mraka.

■ **Zeleni** bodo danes v Gorici začeli zbirati podpise za devet referendumov (za spremembo volilnih zakonov, omejevanje oblasti strank, odpravo njihovega javnega finansiranja, zakon o mamilih in nadzorstvo nad onesnaževanjem), ob tem pa bodo delili informativno gradivo o deželnih referendumih o okolju, ki bodo 24. novembra. Podpise bodo zbirali od 10. do 12. in od 15. do 17. ure pri ljudskem vrtu ali (če bo deževalo) v pasaži Goriške hranilnice.

■ **Okrog 450 delavcev** v podjetju Meteor v Ronkah je včeraj stavkalo eno uro. Gre za protestno stavko v sporu z vodstvom koncerna Alenia. Dveurno stavko napovedujejo tudi za torek, 22. t.m. v okviru vsedržavne splošne stavke.

razna obvestila

KD Jezero Doberdob vabi na gobarski pohod, jutri, 20.t.m. Zbirališče na Poljanah, pred gostilno Peric, ob 8.30.

Knjižnica D. Feigel obvešča, da bo v dneh 22., 23. in 24. t.m. zaprta.

kino

Gorica

CORSO 17.00-22.00 »Una pallottola spuntata — 2 1/2 odore di paura«.

VERDI 15.00 »La sirenetta«. 17.00-22.00 »Fuoco assassino«.

VITTORIA Zaprto.

Tržič

COMUNALE 18.00—22.00 »Urga«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Izgnanjalec hudiča III«. 22.00 »Trenutki življenja«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Zodiak — Hudičev karateist«.

DESKLE 19.30 »Divja orhideja«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Občinska lekarna št. 2 (Comunale) — ul. Garzarolli 154 — tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo — ul. E.Toti 52 — tel. 410701.

pogrebi

Danes, ob 9. uri Ferruccio Persoglia iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Santina Mantelli por. Bruni iz splošne bolnišnice v Trst.

V prid FJK finančno podpreti sodelovanje s Slovenci in Hrvati

Renzo Pascolat

Poslanec Demokratične stranke levice Renzo Pascolat je predložil dva zakonska osnutka v prid Furlanije-Julijske krajine: prvi predvideva, da se dodeli deželni vladi večja avtonomija tudi na področju zunanje politike, sicer v odnosu do sosednjih dežel oziroma držav, drugi pa nakazilo 250 milijard lir v petih letih za pomoč gospodarstvoma v Sloveniji in Hrvaški, posredno torej tudi za odstranitev težav, ki jih je povzročila kriza na jugoslovanskih tleh podjetjem in siceršnji stvarnosti v deželi FJK. V bistvu predlaga poslanec ustrezno spremembo deželnega statuta po eni strani in izdelavo izrednega programa za pogon gospodarskega, tehnološkega in kulturnega sodelovanja med italijanskim severovzhodom ter slovensko in hrvaško republiko v obojestransko korist po drugi strani.

Vse to sodi v sklop prizadevanj, da bi se dežela resnično povzdignila do idealnega stičišča mednarodne kooperacije v tem delu Evrope, glede česar pa so še številni pomisleki zaradi zamud v postopku za uveljavitev državnega zakona o obmejnih območjih. Sam predsednik Dežele Biasutti pa tudi odbornik za industrijo Saro in gospodarstveniki v deželi so v tej zvezi naravnost pesimisti: "most na vzhod", ki naj bi ga predstavljala FJK, pravijo, postaja vse težje dosegljiv cilj. Ravno zaradi tega pa je Pascolat iznesel gori navedena predloga, v katerih kdo že vidi nekakšno inaČico zakona za razvoj severovzhodnih mejnih ozemelj. Sam Pascolat pa to zanika s pripombo, da gre zgolj za dopolnilo drugim zakonskim instrumentom, predvsem pa z ugotovitvijo, da je omenjeni državni zakon mnogo širšega zadiha, saj bo segala njegova operativnost tja do osrčja sovjetskega ozemlja in še prek vse do Vladivostoka, poleg tega pa bodo njegovi finančni mehanizmi na moč zapleteni. Pascolatova predloga naj bi odprla deželnemu podjetništvu še eno dodatno možnost, na kar čakajo tudi Slovenci in Hrvati. (fdg)

Zakaj bodo stavkali

V torek bo splošna stavka v podkrepitev zahteve, da pristojni ministri prikrojijo vladni gospodarski manever oz. finančni zakon 1992 stvarnemu stanju v državi, kajti tako klestenje izdatkov za odpravo javnega deficita, kot ga predvidevajo proračunske listine, lahko dokončno pokoplje socialno državo oziroma ono, kar je od nje ostalo. Država pa bi morala biti, če je demokratična, vsaj toliko socialna, da bi ščitila šibkejše sloje. V manevru tega ni. Za boljše razumevanje razlogov, ki so privedli do njega, bomo nanizali nekaj zgovornih številk.

Javna zadolžitev je prekosila 1.400.000 milijard lir, letošnji deficit znaša 180.000 milijard lir, a samo za poravnavo obresti na dolgove je potrebnih vsaj 140.000 milijard lir; če pojde tako naprej, se bo finančna kriza še zaostrila in pospešila inflacijo, povečala brezposelnost, zavrla modernizacijo storitev, zaustavila družbeno-gospodarski razvoj. To je problem, ki ne zadeva le vlade in dominantnih industrijskih in finančniških grupacij, ampak vse prebivalstvo in v prvi vrsti ljudi v podrejenem delovnem razmerju, ki plačujejo najvišjo ceno za napake, zablode in razsipnost. Letno se porazgubi "neznano kam" 200.000 milijard lir; od 50.000 milijard, nakazanih za popotresno obnovo na Jugu, je "izginilo" 15.000 milijard, obnove pa nobene; vsako leto se zgubi 120.000 milijard lir zaradi davčnih utaj v pasu srednjevisokih dohodkov, zakonska džungla pa to samo še spodbuja; na vsakih 100 lir dohodka mora povprečen uslužbenec ali upokojenec odriniti za davke 42 lir, medtem ko je pri finančnem kapitalu to razmerje komaj 100:21; velike finančne grupe dobijo letno od Države 50.000 milijard lir (skoro 70.000 milijard pa iz javnih sredstev sploh), stroške za dopolnilno blagajno pa krijejo iz pokojninskih skladov — o tem se ne govori, pač pa se je dvignil iz konservativnih krogov vik in krik, ker so stroški za javni zdravstveni aparat presegli 80.000 milijard lir (a bili po odstotnih deležih na dohodkih v koraku s standardom v drugih razvitih državah).

No, ob vsem tem smo zdaj priče praktični zamrznitvi osebnih dohodkov, napadu na pravice delovnih ljudi, odvajanju strateških delov državnega premoženja privatnikom, ofenzivi proti pokojninam, javnim gradnjam in občinskim službam; predvsem pa perverznemu davčnemu odpustu, ki deli državljane v dve kategoriji: tiste, ki redno plačujejo davke, in one, ki jih plačujejo lahko z zamudo in povrh še s popustom.

F. D. GAŠPERLIN

Ob stalni množitvi bančnih podružnic v deželi FJK

Internacionalizacija bank vendar za kolikšno ceno?

V poslednjem letu so odprli v Furlaniji-Julijski krajini celo vrsto novih bančnih agencij oziroma podružnic, istočasno pa se je jela širiti pahljača ponujenih servisov. Smo pač v času deregulacije, ko ni več strogo potrebno pooblastilo Bance d'Italia, ko prehajamo postopoma k tipični liberalizaciji trga in ko se zaostruje konkurenca tako italijanskih kakor inozemskih denarnih ustanov — v zadnjem obdobju so pričele prodirati na deželna tla tudi tuje banke, a isto se dogaja čedalje bolj tudi v obratni smeri.

V nekakšni mrzlici, ki jo narekuje združitev evropskih tržišč 1993, počenjajo bančni zavodi tisto, kar je značilno za trgovsko distribucijsko mrežo že dolga leta: s svojimi storitvami skušajo pokriti čimvečje ozemeljske površine in odjemalske sredine, da spodkopljejo tla konkurenci. Internacionalizacija bančnega sistema je lahko učinkovita edinole, če je ta sistem trdno zakoreninjen in tudi vpliven na notranjem tržišču. Ne samo, značilnosti internacionalnosti morajo biti lastne bodisi ponujenim servisom bodisi bančnemu osebju - možganom.

Konkurenca že, ne pa divja, torej! Vprašanje je namreč, kam potlej s tolikšnim številom okenc, na to vprašanje pa je mogoče odgovoriti dvojno: ali izginineš s tržišča, ali pa uspešno tekmuješ s konkurenco, kar pomeni, da moraš prodajati svoje usluge pod ceno. Vprašanje se še poostri, ko moraš računati na vdor predstavništev tujih bank v tvoj revir. Te banke zagotavljajo klientom precej več anonimnosti kot banke v Italiji. In še, ne bo treba čakati dolgo, da se prično množiti pri nas še tuje merchant banke, poslovne banke, katerih finančni servisi so kot nalašč za podjetnike, za njihove razvojne strategije, za potrebe kapitalizacije — torej za storitve, ki niso ravno posebno značilne za italijanski bančni sistem tako zaradi drugačne zakonodaje kakor zaradi drugačne mentalitete.

V vsem tem tiči torej tisti pravi, resnični izziv, s katerim se bo treba spopasti v prihodnje, ne samo v tehnoloških inovacijah, ki silijo banke k združevanju in celo k spajanju. V bodoče bo morala sleherna banka uglasiti svoje delovanje na zahteve in potrebe podjetništva in državljanov kot takih, morala bo znati tolmačiti ves potencial in možnosti, ki jih bo prinašal razvoj tržišča, družbe, zakonodaje, a ob vsem tem bo morala biti še konkurenčna nasproti inozemskim denarnim ustanovam.

gospodarski dopis iz slovenije

Nova blokada

JOŽE PETROVČIČ

Pričakovati je bilo, da se bodo zvezne denarne oblasti prej ali slej odzvale na izdvojitev Slovenije iz jugoslovanskega denarnega in finančnega sistema in na njeno uvajanje svojega lastnega denarja. Slovenski finančniki so takšne ukrepe napovedovali in tudi opozarjali slovensko vlado, naj se nanje pripravi, kajti ukrepi bodo predvsem omejevalni, taki torej, ki naj bi škodili Sloveniji in njenemu gospodarstvu.

Povsem umestno je, da zvezne denarne oblasti, torej narodna banka Jugoslavije, zahtevajo, naj Slovenija vrne dinarje, ki jih je zamenjala za tolarje. Banka Slovenije temu ne nasprotuje, vendar pa je velikanska razlika v oceni, koliko je teh dinarjev. Jugoslovanska narodna banka govori in zahteva, naj ji Slovenija vrne kar 27 milijard dinarjev, ki jih morajo zvezne denarne oblasti vzeti iz obtoka zaradi slovenske finančne osamosvojitve. Slovenske denarne oblasti pa trdijo, da je tega denarja veliko manj, čeprav ne znajo še postreči s točnim podatkom, za kolikšno vsoto dinarjev gre. Pred zamenjavo se je računalo, da je v Sloveniji v obtoku morda 18 milijard dinarjev, kasnejši preračuni pa kažejo, da je dinarjev, ki jih je treba sterilizirati, najbrž vsega 14 milijard.

Razlika, ki je med obema številkama, je seveda stvar, ki je nastala zaradi politike in ne finančništva. Vse kaže, da zvezna denarna oblast izhaja iz preprostega računa, namreč — da je v obtoku določena količina dinarjev, ki jih je treba razporediti na posamezne dele države po nekoč obstoječem (in za nekatere zelo ugodnem) ključu. Ta ključ je navadno določala velikost družbenega dohodka, ugotovljena v posameznih jugoslovanskih republikah. Zdaj pa je v tem ključu napaka. Ne pri izračunavanju družbenega proizvoda, saj so tega vedno veliko naračunali v korist Slovenije, ker je bila od tega odvisna teža davčnega bremena, ki ga je morala vsaka republika nesti v Beograd. Zdajšnja "napaka" izhaja iz dejstva, da je bila Slovenija pod zvezno denarno blokado in zato ni imela dostopa do primarne emisije oz. do denarja iz beograjske tiskarne denarja.

Seveda je napaka namerna. Zvezne denarne oblasti, ki so pod nadzorom republike Srbije, bi rade nevtralizirale del denarne emisije, ki so jo zadnje čase morale izdati zaradi potreb vojaštva in zaradi gospodarskih in socialnih zahtev Srbije, pa še za nekatere druge jugoslovanske namene. Do tega novega denarja Slovenija ni imela dostopa, pri vračilu dinarjev pa naj bi upoštevali, kot da je bila enakopraven del.

Domnevamo lahko, da je bil takšen načrt narejen že od vsega začetka in da prav zaradi tega guvernerji niso hoteli odpraviti blokade. Predvidevali so, da bodo lahko inflacijsko breme, ki je nastalo zaradi prevelike izdaje nekritega denarja, porazdelili na vse enakomerno v državi. Zdi se, da niso verjeli v "pogum" Slovenije (ali v ekonomsko blaznost, kakor to potezo tudi imenujejo ekonomisti, če ne upoštevajo političnih in gospodarskih razmer v teh balkanskih krajih), ki se je pokazal v obliki slovenskega tolarja. Z uvedbo tolarja je bilo namreč inflacijsko breme odrinjeno tja, kjer so ga v glavnem tudi ustvarjali. Tolar tega bremena ni pomagal ustvariti, pospešil pa je nekatere denarne procese, ki so se najprej izkazali kot znatno zmanjšanje tečajne vrednosti dinarja v južnih jugoslovanskih republikah.

Iz tega zornega kota se zdi finančna blokada napaka, ki jo je treba popraviti na najrazličnejše možne načine, predvsem pa z omejevalnimi denarnimi ukrepi, ki naj bi škodili Sloveniji. V to igro se je vključila tudi zvezna vlada, ki je prepovedala ves plačilni promet med ostalo državo in Slovenijo. To bo nedvomno prizadelo slovensko gospodarstvo, saj se bo trgovanje z južnimi deli občutno zmanjšalo, nato pa se bo počasi začelo obnavljati, tako kot s Hrvaško, s katero bo trgovanje urejeno z medsebojnim sporazumom, saj bi bila škoda zaradi pretrganih trgovskih poti tudi na njeni strani velika.

Razstava Legno '91 v Padovi

Od 25. do 28. oktobra bo na sejmišču v Padovi peta razstava strojev in opreme za lesno industrijo pod naslovom Legno '91. Organizator razstave, ki se odvija vsako drugo leto, si je omislil geslo "od debla do pohištva", v katerem je pač zapopaden ves smisel prireditve: če hočeš iz surovega lesa pridobiti končen proizvod, recimo stanovanjsko pohištvo, moraš uporabiti sodobno strojno tehnologijo. Novosti na tem področju bo letos veliko, razporejene pa bodo na razstavni površini 20.000 kvadratnih metrov, ki jih bo zasedlo kar 300 proizvajalcev.

Tovrstni industrijski sektor je zabeležil lansko leto 1.900 milijard lir poslovnega prometa (7% več kot predlanskim), vrednost izvoza je dosegla 1.277 milijard lir (3% več), a italijanski stroji za lesno industrijo so prisotni v 160 državah sveta. Na svetovni lestvici proizvajalcev strojev za obdelavo lesa je Italija druga za Nemčijo in krije 18% mednarodnega tržišča.

FARC01/12

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tlx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA

Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

ADRI01/10

adriampex
UVOZ-IZVOZ ZASTOPSTVA S.p.A.

POOBLAŠČENI IZVOZNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV, TOVORNIH VOZIL IN ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV

FIAT LANCIA IVECO PIRELLI

SPECIALIZIRANI V IZVOZU BLAGA ZA ŠIROKO POTROŠNJO

34132 TRST - Ul. Geppa 9 - Tel. (040) 369220 - Fax (040) 369112 - Telex 460231 ADEX I
34170 GORICA - Ul. dell'Industria 6 - Tel. (0481) 522012

Po prvem dnevu poskusnih voženj za VN Japonske

Mclarna spet najhitrejša

SUZUKA — Na »svojem« dirkališču v Suzuki, kjer bo jutri VN Japonske v formuli ena, Honda ni hotela razočarati svojih navijačev. Zato je Mclarnove bolide opremila s še izboljšano različico dvanajstvaljnika, ki ga napaja »čudežni« bencin nove vrste. Rezultati niso izostali. Gerhard Berger in Ayrton Senna sta namreč po prvem dnevu poskusnih voženj na čelu začasnega štartnega seznama, brazilskemu asu pa za vnovično osvojitev naslova svetovnega prvaka zadostuje jutri uvrstitev na drugo mesto...

Slabše so se odrezali pri Williamsu, kjer imajo precejšnje težave z zavorami in ravnotežjem svojih vozil. Britanec Mansell, ki edini lahko še poseže v boj za naslov prvaka, je z borbeno vožnjo vseeno zmogel izreden čas in za vodilnim parom zaostaja za manj kot desetinko sekunde, a Patrese je šele šesti, saj sta pred njim tudi oba ferrarijevca. Padovski pilot je imel precej smole, kajti v odločilnem krogu je zavozil na travo in se obrnil, tako da je možnost za izboljšanje časa splavala po vodi.

Odgovorni pri Ferrariju inž. Claudio Lombardi je takole komentiral učinek svoje ekipe: »Na kvalifikacijah smo ponavadi precej slabši od Mclarnov in Williamsov, med dirko pa je razlika med bolidi manjša, kar se je na primer pokazalo v Španiji. Ker smo tu beležili že zdaj manjše zaostanke, smo lahko optimisti, čeprav je naša poznornost usmerjena na prihodnjo sezono.«

Nigel Mansell

Odlično sedmo mesto je na jordanu dosegel Alessandro Zanardi, njegov mnogo bolj izkušeni timski tovariš De Cesaris pa je bil šele štirinajsti. Stefano Modena, ki naj bi v prihodnji sezoni upravljal prav Jordanov bolid, je dosegel osmi čas, razočaral pa je debitant v formuli ena Avstrijec Wendlinger. Z vozilom leyton house je dosegel šele 26. čas.

Med včerajšnjimi jutranjimi prostimi preizkušnjami pa se je huje poškodoval Francoz Bernard. Z lolo je treščil v varnostno ograjo in si zlomil levo nogo. Ponesrečil se je tudi Martini, ki pa je ostal nepoškodovan.

Nekaj boljših časov: Berger (Av.) mclaren 1'36"458; Senna (Braz.) mclaren 1'36"490; Mansell (VB) williams 1'36"529; Prost (Fr.) ferrari 1'37"565; Alesi (Fr.) ferrari 1'37"718; Patrese (It.) williams 1'37"874; Zanardi (It.) jordan 1'39'051; Modena (It.) tyrrell 1039"245; Schumacher (Nem.) benetton 1'39"742; Boutsen (Bel.) ligier 1'39"946, itd.

S Sacchijem obeti za pravi preobrat

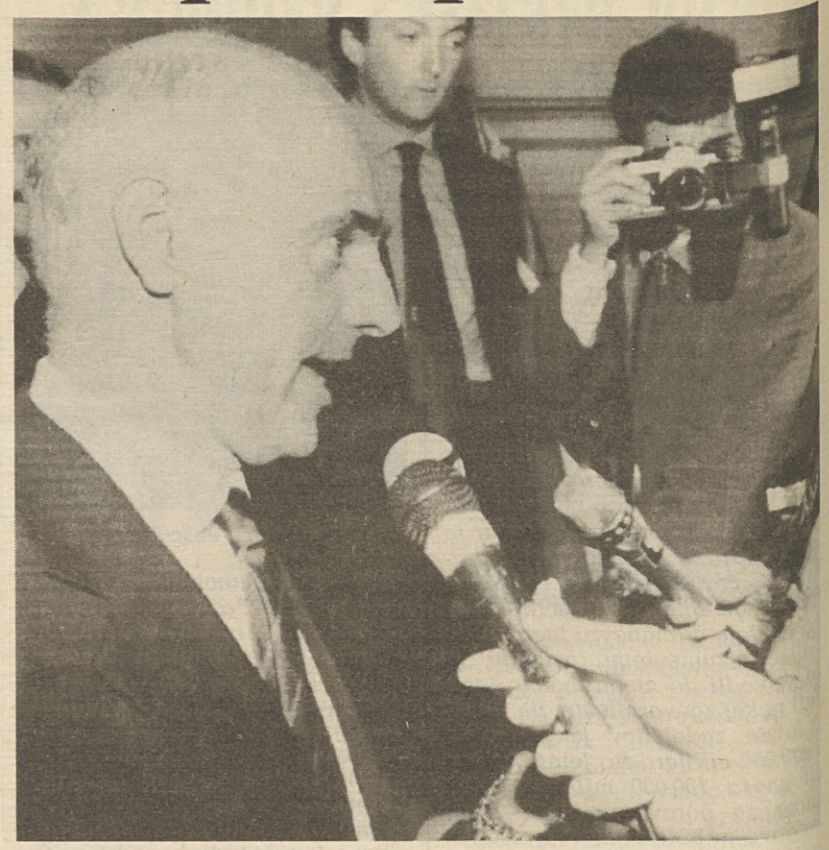

RIM — Z imenovanjem Arriga Sacchija za trenerja članske reprezentance je italijanska nogometna zveza pripravila pravi preokret v svoji dosedanji politiki. Po celi vrsti sivih mož, selektorjev, ki so izhajali iz vrst zveznega aparata, je namreč zaupala azzurre človeku, ki v konservativnem svetu tukajšnjega nogometa slovi za pravega revolucionarja.

Sacchiju je za zdaj zveza ponudila dveletno pogodbo, a dogovorjeno je, da bo vodil azzurre najmanj do prihodnjega svetovnega prvenstva, ki bo v ZDA leta 1994. Uvrstitev na SP je tudi minimalni cilj ekipe. Kaže, da bo Sacchi za vsako sezono prejel nekaj več kot milijardo lir!

V pogovoru s časnikarji je predsednik zveze Matarrese izjavil, da je zvezni svet soglasno sprejel njegov predlog o imenovanju Sacchija. Izbral ga je, ker mu ta trener po njegovem mnenju zagotavlja bodisi rezultate bodisi spektakel, čeprav je priznal, da se je v prejšnjih mesecih ogreval tudi za Trapattonija, Bianchija in Bagnolija. Matarrese je tudi dejal, da bo morala zveza z »večjo domišljijo« pomagati trenerju. Predsednik ni sicer podrobneje razložil, kaj je hotel s tem reči, vendar pa kaže, da je mislil na ponovno zmanjšanje števila prvoligaških moštev na šestnajst, na to, da bi nekaj prvenstvenih kol odigrali tudi ob sredah (da bi tako skrajšali prvenstvo), dalje, na spremembo pravilnika italijanskega pokala in na povečanje števila večdnevnih skupnih treningov reprezentantov.

Matarrese se zaveda, da lahko uresniči tak načrt le ob podpori klubov, zato je poudaril, da je naloga zveze v tem, da najde kompromis med »ambiciozno reprezentanco in najlepšim prvenstvom na svetu«. Kaže, da mu je predsednik združenja poklicnih društev Nizzola že zagotovil svojo pomoč.

Izvedelo se je tudi, da bo Sacchi odgovoren za trenerje vseh ostalih reprezentanc, zato pa visi na tehtnici tudi usoda selektorja mladih Maldinija, obeta pa se širša kadrovska »čistka«.

Veliko bolj zadržan je bil v svojih prvih izjavah Sacchi. Dejal je le, da se zahvaljuje vsem, posebno pa še igralcem, ki so mu omogočili, da je uresničil to, kar je bila zanj do pred kratkim prava utopija.

Zvezni svet je na svoji seji med drugim tudi zavrnil predlog o povečanju števila tujih igralcev v moštvih. Pristal je na to, da jih smejo društva registrirati več, a pod pogojem, da hkrati igrajo (oziroma sedijo na klopi) le trije.

Za tekmo Stefanel - Benetton

Razprodali vse vstopnice

TRST — Za nedeljsko košarkarsko srečanje A-1 lige Stefanel - Benetton ni več na razpolago vstopnic. Pri Stefanelu so sporočili, da so jih že vse razprodali. V tržaški občinski palači je prostora za 4.500 gledalcev.

Italijanski finale

ANKARA — Finalistki evropskega zveznega pokala v ženski odbojki sta italijanski ekipi Calia Salotti iz Matere in Menabò iz Reggio Emilie. V polfinalu je Matera s 3:1 (15:2, 15:5, 8:15, 15:6) premagala domači Vakifbank, Menabò pa je s 3:1 (15:12, 1:15, 15:13, 15:7) odpravil nemški Munster.

Dirka tris

MILAN — Dirka tris osvaja vse več ljubitelje konjskih dirk. Skupni nagradni sklad se veča iz tedna v teden, tokrat pa je znašal 4.746.464.000 lir. V San Siru je zmagal konj Limbonero pred Keystonom Anita in Irambom Jet. Zmagovita kombinacija je: 15-21-16. Kvota (2593 dobitnikov) znaša 1.244.700 lir.

Košarkarski turnir Mc Donald's v Parizu

Spličani brez moči

PARIZ — Zdesetkani evropski prvaki Slobodne Dalmacije se v prvi tekmi 5. izvedbe mednarodnega košarkarskega turnirja McDonald's open v Parizu po pričakovanjih niso mogli enakovredno upirati španskemu prvaku Jouventudu iz Badalone. Brez Kukoća in igralcev srbske narodnosti in kljub pomoči sicer komajda solidnih Američanov Goodeja in Dillona (nekdaj v Trstu), so Spličani »zdržali« dve četrtini (igralo se je po ameriškem sistemu), v katerih pa sta se med drugimi nadvse izkazala mladi play Kapov (19 let) in vse boljši center Tabak (21 let, 2,12 m). Toda izkušeni Američani španskega moštva so se naposled le uveljavili, svoje pa je pri hrvaški ekipi opravilo tudi pomanjkanej ustreznih menjav, kar je bilo občutiti zlasti v zadnjih 24 minutah, saj so ob polčasu Španci vodili le s 53:45, na koncu pa je njihova prednost znašala več kot trideset točk.

Po tekmi so igralci Slobodne Dalmacije pozdravili gledalce s transparentom, na katerem je bilo v angleščini zapisano »ustavite vojno na Hrvaškem«. Poželi so občuten aplavz.

JOUVENTUD - SLOBODNA DALMACIJA 117:86 (25:24, 53:45, 82:65)

JOUVENTUD: Ruf 6, R. Jofresa 8, T. Jofresa 13, Villacampa 25, Pardo 2, Thompson 28, Pressly 18, Morales 7, Smith 10.

SLOBODNA DALMACIJA: Jurić 2, Perasović 19, Goode 8, Videka 10, Tabak 13, Tvrajić 7, Dillon 8, Kapov 9, Naglić 10.

SODNIKA: Zych (Polj.) in Rush (ZDA).

Španci se bodo v današnjem finalu pomerili z ameriškim NBA moštvom Los Angeles Lakers, ki je v drugem polfinalu s 132:101 (34:29, 67:49, 106:73) premagal Limogesa. Najboljši strelec pri Lakersih je bil Vlade Divac (23 točk), pri Limogesu pa veteran Ostrowski (26 točk).

Jutri zadnje dejanje letošnje »Barcolane«

»Alpe Adria Kermesse«

Jutri ob 10.30 se bo v Tržaškem zalivu odigralo drugo dejanje znane tržaške regate »Barcolana«. Štirinajst najboljših posadk iz razredov »M«, »1« in »0« se bo namreč pomerilo v finalu, imenovanem »Alpe Adria Kermesse«. Pripomniti je treba, da je žirija zaradi prehitrega starta diskvalificirala nekaj najboljših jadrnic, med katerimi velja omeniti Fanatica s skiperjem Battistonom ter Amadeusa, ki ga je letos upravljal Dušan Puh.

Alpe Adria Kermesse je letos povezana tudi s srečolovom, ki so ga organizirali tržaški trgovci. Listki te loterije bodo jutri izžrebani in bodo vezani na sledeče čolne: Equity and Love (skiper te posadke se je udeležil regate okoli sveta), Moro di Venezia, Aku Aku, Shalimar, Ani Way, Nonsisamai, Prince Azur, Clan, Ilaria, Galeb, Johnny Walker, Aisa, Cimbra, Al Na Ir.

Omeniti je treba, da je letos na tej regati bilo precej razočaranih, med njimi je seveda tudi Dušan Puh, ki je na sinočnji predstavitvi povedal, da bi bilo treba v bodoče misliti ne le na množično udeležbo na Barcolani, temveč tudi na sponsorje in drugače gledati na Barcolano in Alpe Adria Kermesse, ki naj bi predstavljali vrhunec regat na našem skrajnem koncu Jadranskega morja. Podobnega mnenja je bil tudi izkušeni jadralec Sandro Chersi, ki je menil, da mora ostati Barcolana množična manifestacija, zaželel je tudi večjo povezavo s slovenskima kluboma Sirena in Čupa, mnenja pa je, da bi morala biti Alpe Adria Kermesse vrhunskega značaja jadralcev iz Slovenije, Avstrije in iz našega zaliva.

(Samo Sancin)

Start Krasovih amaterjev

Danes se pričenja še zadnje amatersko prvenstvo, in sicer tisto, v katerem bodo nastopali pretežno nogometaši nad 25 letom z izjemo treh, ki so lahko mlajši, imenovano amaterji (amatori). V eni izmed dveh skupin bo med osmimi udeleženci kot edina slovenska in ena izmed dveh tržaških ekip nastopil tudi Kras Koimpex, ki bo danes ob 14.30 igral v gosteh v gosteh pri Villanovi. Seznam nogometašev Krasa Koimpex: L. Blažina, G. Bon, T. Bubnič, E. Bezin, M. Budin, M. Descovic, W. Ferfolja, E. Fonda, N. Germani, S. Gotti, S. Klun, M. in L. Milič, R. Purič, W. Ridolfi, G. Roveredo, O. Rustja, D. Škabar, Z. Skupek, R. Stefani, A. Sugan, F. Sulli, M. in P. Terčon, R. Ulcigrai, P. Villalta, D. Žužič. (Z.S.)

obvestili

MLADINSKI ODSEK SPDT

prireja v nedeljo, 27. t.m. tekmovanje v orientringu (orientacijski tek). Zbirališče ob 8.30 pri gostilni Batič v Repnič u. Prijave v uradu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20) al pri načelniku odseka, tel. (040) 55180.

ŠZ BOR

sklicuje v ponedeljek, 21. oktobra, svoj 32. redni občni zbor v društvenih prostorih v Trstu, Vrdelska cesta 7, z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev; 2. izvolitev delovnega predsedstva; 3. predsedniško poročilo; 4. razprava o poročilu in pozdravi gostov; 5. razno. Začetek v prvem sklicanju ob 20.00 in v drugem ob 20.30.

domači šport - domači šport

DANES

SOBOTA, 19. OKTOBRA 1991

KOŠARKA

MOŠKA C LIGA

20.30 v tržaški športni palači: Jadran TKB - Longobardi Basket

PROMOCIJSKA LIGA

18.00 v Nabrežini: Lega nazionale - Bor; 20.00 v Dolini: Breg - Stella Azzurra; 20.30 v Trstu, Monte Cengio: CUS - Sokol; 20.30 v Trstu, šola Da Vinci: Ferroviario - Cicibona

ODBOJKA

MOŠKI ZVEZNI POKAL

18.00 v Trstu, na Alturi: Bor Agrimpex - VBU Videm

ŽENSKI ZVEZNI POKAL

18.00 na Opčinah: Koimpex - Albatros; 20.30 v Villi Vicentini: Vivil - Bor Tombolini Drinks

MOŠKI POKAL FJK

19.30 v Sovodnjah: Soča Sobema - Comet Torriana; 20.30 na Opčinah: Sloga - ACLI Ronke; 20.30 v telovadnici goriškega Kulturnega doma: Valprapor Imsa - Olympia CDR

ŽENSKI POKAL FJK

20.30 v Trstu, na Alturi: Altura - Sokol Indules

NOGOMET

UNDER 18

15.00 v Dolini: Breg - Pieris; 15.00 na Proseku: Primorje - Edile Adriatica

NAJMLAJŠI

15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Corno

CICIBANI

14.45 v Sovodnjah: Sovodnje - Cormonese B; 14.45 v Gorici, igrišče Straccis: Azzurra - Juventina; 15.00 v Trstu, Villa Ara: CGS - Primorje; 15.30 v Trstu, na 1. maju: Bor - Fulgor

MLAJŠI CICIBANI

14.45 v Trstu, na 1. maju: Bor - San Giovanni A

NAMIZNI TENIS

MOŠKA B-1 LIGA

18.00 v Marlengu: Merling/Reifeissen - Kras

ŽENSKA B LIGA

17.00 v Terniju: Campo maggiore a - Kras

ŽENSKA C LIGA

18.00 v zgoniškem športnem centru: Kras - Chiadino

JUTRI

NEDELJA, 20. OKTOBRA 1991

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA

11.00 v Trstu, šola Suvich: Inter 1904 - Kontovel

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Juventina - Union 91

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Bazovici: Zarja - Pro Romans; 14.30 na Proseku: Primorje - Mossa; 14.30 v Reani del Rojale, Ul. Stadio: Reanese - Vesna

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Medei, Ul. Roma: Medea - Sovodnje; 14.30 v Trebče: Primorec - Gaja; 14.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Kras; 14.30 v Dolini: Breg - Pocenia

NARAŠČAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - Servola; 10.30 v Bazovici: Zarja - Don Bosco; 10.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Juventina - Azzurra

ZAČETNIKI

11.45 na Proseku: Primorje - Fortitudo; 11.45 v Bazovici: Zarja - Montebello

Na kolesarski dirki po Lombardiji

Fondriest korak od svetovnega pokala

MONZA — Kolesarska dirka po Lombardiji je v dobršni meri izgubila nekdanji čar. Zaradi vse bolj natrpanega mednarodnega koledarja so najboljši tekmovalci oktobra že pošteno izčrpani, mnogi, med temi tudi Indurain, Fignon in Lemond, se sploh niso odzvali vabilu prirediteljev.

Tako je današnja 85. izvedba, ki meri 243 km, cilj pa je v Monzi, zanimiva predvsem za Italijana Fondriesta, ki se poteguje za zmago v svetovnem pokalu in naslednstvo Kelleyju in Bugno na še sveži zlati knjigi te manifestacije.

Fondriest ima devet točk prednosti pred Jalabertom, a teoretično se do prvega mesta lahko dokopljejo še Van Hooydonck, Sorensen in Museeuw.

SK BRDINA

organizira **jutri, 20. t. m., ob 9. uri v Repnu pri nogometnem igrišču**

I. KRAŠKI SUHI SLALOM

Vpisovanje pol ure pred tekmo.

Drevi v košarkarski C ligi v tržaški športni palači

Jadran TKB - Longobardi

Drevi se vsem gledalcem, ki bodo prišli v tržaško športno palačo, obeta zanimiva košarkarska predstava. Jadranovi košarkarji bodo sprejeli v goste postavo Longobardi Cividale, ki je že v tem uvodnem delu lige pokazala, da ne bo igrala podrejene vloge, čeprav je šele lani napredovala v C ligo. Čedadski klub je aktivno deloval med kupoprodajnim obdobjem, tako da novi trener Andriola, ki je lani vodil ekipo Virtus Udine, lahko računa na deseterico enakovrednih in solidnih posameznikov. Longobardi je postava brez zvezdnika, brez izrazitih osebnosti, lahko pa računa predvsem na moč in uigranost kolektiva. V vrste čedadskega moštva so letos prestopili krilo Leita in bek Carniello iz videmskega Rex, center Adami (Fracasso Padova) in play-maker Gandolfi (iz goriške Ardite). V minulem kolu so varovanci trenerja Andriole visoko premagali Metalplasma iz Padove, kar daje razumeti, da niso od muh.

V Jadranovem taboru pa so se v tem tednu spoprijemali in spopadali s težavami, ki izhajajo iz raznih poškodb in obolenj. Klavdij Starc je zaradi prehlada in vročine prisilno počival kar tri dni, vendar bo drevi zanesljivo na igrišču. Mauro Čuk je zaradi bolečin v kolkskem sklepu ravno tako treniral s prirejenim režimom, prav pred dvema dnevoma pa je za nameček zbolel še Aleks Smotlak (gripa), tako da je njegovo udeležba na drevišnjem srečanju še v dvomu. V glavnem so to vse premostljive ovire, ki ne povzročajo hujših posledic, čeprav je na dlani, da so navedena obolenja preprečila jadranovcem, da bi trenirali z običajnim ritmom in z ustaljenim režimom. Menimo, da bi se to ne smelo negativno odražati na učinkovitost Drvaričeve vrste na drevišnjem nastopu, predvsem zato, ker je ekipa že dovolj uigrana in ker Jadranov trener lahko računa na izobilje, če lahko uporabimo to besedo, rezervnih igralcev v primeru, da bi kaj zaškripalo pri nosilcih igre v prvi peterki.

Akcija na zmagovitem srečanju Jadrana TKB proti videmskemu Virtusu (foto Mario Magajna)

Srečanje med Jadranom TKB in ekipo Longobardi Cividale bo drevi v tržaški športni palači s pričetkom ob 20.30.

Mladinska selekcija Jadrana na Memorialu Debenjak

Jutri se bo reprezentanca zamejskih košarkarjev letnikov 1973/74, ki bo nastopala z imenom Jadran ZŠSDI, udeležila memorialnega turnirja Debenjak, ki bo v Novi Gorici. Poleg mladinske postave novogoriškega kluba Iskra in pa naše selekcije se bosta turnirja udeležili še postavi ljubljanskega Slovana in reprezentanca FJK. Našo selekcijo bo vodil Janez Drvarič.

Spored turnirja: 9.00 Iskra Nova Gorica - Jadran ZSŠDI; 10.30 Slovan Ljubljana - Furlanija-Julijska krajina; 15.30 finale za 3. mesto; 17.00 finale za 1. mesto. (Cancia)

V zadnjem kolu deželnega odbojkarskega pokala

V Kulturnem domu v Gorici Valprapor Imsa - Olympia CDR

Naši odbojkarji in odbojkarice bodo nocoj odigrali zadnje kolo v tekmovanju za deželni pokal, medtem ko je bilo 5. kolo na sporedu med tednom. V zveznem pokalu pa se ta konec tedna pričenjajo šele povratna tri srečanja.

ZVEZNI POKAL

V prvem srečanju so se odbojkarice Koimpexa žilavo upirale Albatrosu sredi Trevisa, ki bo nastopal v B-1 ligi. Nekoliko slabše so igrale samo v 1. nizu potem pa je bilo srečanje docela izenačenu. Omeniti moramo, da je Albatros še neporažen v skupini 10 in bržkone nesporni favorit tudi v povratnem srečanju na Općinah. Varovanke trenerja Peterlina v drevišnjem nastopu res nimajo kaj izgubiti. Ker gostiteljice igrajo v domači dvorani s podvojeno močjo, se prav gotovo obeta zanimiv odbojkarski obračun.

Naš drugi zastopnik, Bor Tombolini Drinks, bo gostil Vivil iz Ville Vicentine, ki bo v skorajšnjem prvenstvu igral v C-1 ligi, a je v prvem srečanju premagal Tržačanke samo po treh nizih igre, vendar po izenačenem boju. Domačinke bodo tudi tokrat zelo okrnjene, saj so nekatere igralke še vedno poškodovane. Zadnji trenutek se jim je pridružila še Čokova, tako da ima trener Iesu kar precej težav.

Glede na to, da Bor Agrimpex tretje tekme z Vivilom ni odigral, ker so nasprotniki prišli z zamudo, pričenja povratni del zveznega pokala s prvim favoritom v skupini, Volley Ballom iz Vidma. Pred tednom so Videmčani s 3:0 premagali tudi Silko iz Sedica iz okolice Belluna ter so še naprej nepremagani in seveda tudi sami na vrhu lestvice. V prvem srečanju so Tržačani poskrbeli za majhen podvig, saj so tekmecu iztrgali celo niz. Ker so prišli v telovadnico zadnji trenutek in zelo okrnjeni, je bil delni uspeh največ, kar se je dalo doseči.

DEŽELNI POKAL

Naših pet šesterk v tej konkurenci - Sokol v ženski ter Valprapor Imsa, Olympia CDR, Sloga in Soča Sobema v moški - bo odigralo zadnje tekmo prvega dela tega tekmovanja. Trije naši zastopniki pa imajo že zagotovljen nastop v zadnjem delu tekmovanja, ki se bo nadaljevalo po končanem prvestvu, maja meseca. Med Sokolom Indulesom in Alturo so bili obračuni doslej izredno izenačeni in privlačni. Praviloma se je na koncu tehnica nagnila v korist varovank trenerja De Waldersteina, ki so odpravile Tržačanke že v prvem srečanju. Ker tradicija nekaj velja, upamo, da bo tako tudi nocoj v lepi telovadnici na Alturi. Omeniti moramo, da je Altura med tednom brez večjih težav premagala Virtus s 3:0. Slogaši bodo gostili Pallavolo Acli iz Ronk, s katerin so prvič izgubili s 3:0. Verjetno niso odbojkarji iz Ronk, ki bodo tudi nastopali v D ligi, nič boljši od Riolina in tovarišev. V telovadnici Kulturnega doma bo zanimiv derbi med Valpraporom Imsa in Olympio CDR. Vsi dosedanji obračuni med tema dvema šesterkama so bili pravi goriški odbojkarski praznik. Prvi letošnji derbi se je končal s prepričljivo zmago nocojšnjih gostiteljev. Verjetno se drugi spopad ne bo končal samo po treh nizih kot prvi, ker točki tokrat nista važni, saj sta se obe slovanski šesterki uvrstili v zaključno fazo deželnega pokala. Mislimo, da je prestiž tudi več kot dober motiv, da tekmeca pokažeta, kako sta pripravljena dva tedna pred pričetkom prvenstva.

Med tednom so naše tri moške šesterke v 5. kolu tako igrale: Valprapor Imsa - Soča Sobema 3:0, Olympia - Torriana Gradišče 3:0, Rozzol - Sloga 3:1.

(G. Furlanič)

Ob 30-letnici ŠZ Olympia

Mednarodna turnirja

Športno združenje Olympia iz Gorice letos praznuje visok jubilej, 30-letnico ustanovitve in uspešnega delovanja. V okviru praznovanj, ki bodo potekala vse do konca leta, so se v društvu odločili, da izvedejo ženski in moški mednarodni odbojkarski turnir. Žanski turnir bo že jutri, pričel pa se bo ob 10. uri v slovenskem športnem centru v Gorici. Na njem bodo sodelovale štiri ekipe: Koimpex (C-1 liga) z Općin, prvoligaš Nova Gorica, ki letos nastopa v slovenski super ligi ter D-ligaš iz San Vita al Tagliamento.

Tekmovanja bodo v jutranjih in popoldanskih urah. Dopoldne, ob 10. uri se bosta pomerili domača Olympia in Nova Gorica, sledilo bo srečanje Koimpex - C.S. Pal. San Vito. V popoldanskem sporedu pa bo ob 15.30 tekma za 3. mesto, nakar bo finale za 1. mesto.

O moškem mednarodnem turnirju, ki bo v četrtek, 24.10., bomo še poročali. Tokrat povejmo le, da bodo na njem nastopile ekipe Titam Kamnik iz Kamnika (slovenska super liga), ASFJR iz Čedada (C-1 liga) in domača Olympia (C-2 liga. (EZA)

Ženska namiznoteniška C liga

Danes start Krasa

Drevi ob 18. uri bomo v Zgoniku lahko prisostvovali prvemu kolu ženske C lige, v kateri nastopa tudi Kras, in sicer v skupini B. V tej skupini so še naslednje ekipe: Recoaro Agostini iz Bocna, Giovanni Masi iz Casalecchia di Reno (Bologna), Libertas Treviso, Cassa Rurale Villazzano iz Trenta in tržaški Chiadino, s katerim se bo Kras srečal danes. Z razliko od drugih prvenstev tu igrajo po Davisovem sistemu (posamezno in dvojice). Izid posameznega srečanja je zato velikokrat odvisen prav od nastopa dvojic. Lani je Krasova postava osvojila drugo mesto, cilj, ki ga želi zasledovati tudi letos, pa je prav tako obstanek v ligi. V C ligi naj bi si mlajše igralke pridobivale izkušnje za nastope v višjih ligah. Lani se je izkazalo, da je prvenstvo izredno močno, zato sta mladim igralkam priskočili na pomoč nekdanji prvoligašici Damjana Sedmak in Sonja Doljak, kar bosta verjetno storili tudi letos. Svoj krstni nastop bosta v C ligi opravili 10-letna Vanja Milič (z Natašo Milič je osvojila ekipni državni naslov na mladinskih igrah 1991) ter 12-letna Erika Radovič (3. mesto posamezno na mladinskih igrah).

V drevišnjem srečanju bodo morale biti krasovke zelo previdne, saj za Chiadino nastopa veteranka Pollijeva, kar za naše mlade igralke že na samem začetku prvenstva predstavlja velik zalogaj.

V ženski in moški B ligi obe Krasovi postavi v gosteh

V 3. kolu ženske B lige in moške B-1 lige bosta obe Krasovi ekipi igrali v gosteh. Ženska postava Krasa Corium se bo pomerila s Campo Maggiore A iz Ternija. Večjih težav za naše ne bi smelo biti, saj so krasovke v dvakratni prednosti. Prvič v psihološki, ker imajo za sabo dve zmagi, Campo Maggiore pa je še brez zmag; drugič, ker Terni razpolaga z igralkami tretjekategornicami, medtem ko za Kras Corium igra jo drugokategornica Biserka Simoneta, ki je že pokazala svojo dobro formo, številka 1 med tretjekategornicami Monika Radovič, ki se bo polna energije vrnila s priprav mladinske reprezentance v Fiuggiju in Katja Milič, najmlajša igralka, ki tudi pripomore k zmagi Krasove ekipe.

Uro kasneje, ob 18.00, bodo Krasovi fantje začeli tekmo 3. kola v B-1 ligi, in sicer v Marlengu (Bocen) proti Merling/Reiffeisenu. Krasovci so dobro pripravljeni, saj nekateri med njimi opravijo tudi do devet treningov na teden. Razmerje moči med ekipama je vsaj po rang lestvici dokaj izenačeno z rahlo prednostjo nekaj višjih mest pri Krasu, zato bo borba za nove točke precej izenačena. Nekaj poleta k novi zmagi bo nedvomno prispevalo dejstvo, da so naši fantje začeli prvenstvo z zmagama, medtem ko se lani šestouvrščeni Marling Reiffeisen ne more pohvaliti s čim podobnim. (J.J.)

V jutrišnjem 6. kolu v 2. amaterski nogometni ligi

V ospredju derbi Primorec - Gaja

PROMOCIJSKA LIGA

Juventina - Union 91

Tudi pred jutrišnjim nastopom ni slika ravno najbolj spodbudna. Trener Mauri ne bo mogel tokrat računati na poškodovana Tabaja in Pizzija, manjkala bosta diskvalificirana Bastiani in Trevisan, poleg tega je še v dvomu nastop Capotorta. Kljub vsemu pa morajo Štandrežci stisniti zobe, ker bi nov negativen rezultat lahko že imel hude posledice, čeprav bo jutri na vrsti šele šesto kolo. Najbolj zaskrbljujoče je dejstvo, da Juventina v dosedanjih nastopih ni dala enega samega gola. Kronična neučinkovitost napada je tudi letos osnovna značilnost belordečih, kljub temu, da je bilo društvo med poletjem zelo aktivno na kupoprodajnem trgu. Očitno niso doslej novi nakupi izpolnili pričakovanj, čeprav bi, upoštevajoč sedanje odsotnosti nekaterih ključnih igralcev, s težavo lahko ugotovili efektivno moč naše enajsterice. Proti Unionu 91, ki ni bil še posebno na zunanjih tekmah dokaj učinkovit, je zato zmaga skoraj obvezna.

1. AMATERSKA LIGA

Primorje - Mossa

Primorje je sicer še vedno na vrhu lestvice skupaj s Tricesimom, s prikazano igro pa pri proseški enajsterici niso najbolj zadovoljni. Po mnenju Mitje Štoke manjka uigranost, vsak igra bolj zase, v vezni vrsti so opazne vrzeli, a napad je vse preveč osamljen. Tudi kondicija ni najboljša. »Upamo, da bomo tokrat bolje igrali kot na zadnjih dveh nastopih,« je pristavil Štoka, »sicer ne bomo prišli daleč, če bomo tako nadaljevali.« Tokrat bo imel trener na razpolago vse igralce, na klop za rezerve pa bi se moral vrniti tudi Sullini, ki je zaradi poškodbe bil odsoten cela dva meseca. Povejmo še, da se bodo trije mladinci, ki navadno igrajo za prvo ekipo (Štolfa, Sardoč in Vodopivec), danes in jutri udeležili turnirja v Ljubljani, kjer bo nastopilo tudi Primorje.

Reanese - Vesna

»Čaka nas težko gostovanje,« je menil predsednik Vesne Franc Cattonar, nasprotnik je soliden, vendar bi mu morali biti nekje enakovredni. V naših vrstah je v dvomu nastop Kostnapfla. Predstavil se je sicer na treningu, vendar mislim, da nanj ne moremo računati. Upamo, da bomo tudi jutri igrali tako dobro kot pred tednom dni. Lahko rečem, da smo z dosedanjim potekom prvenstva zadovoljni, bolje ni moglo biti. Edino poraza s Cividalesejem nismo še "prebavili"...«

Zarja - Pro Romans

Zarji ne gre po pričakovanju: v dosedanjih 5 tekmah je dvakrat zmagala in doživela tri poraze. Vojko Križmančič nam je povedal, da so o tem razpravljali, a pravega vzroka za te spodrsljaje niso mogli ugotoviti: igralski kader je soliden, vsi polnoštevilno prihajajo na treninge, volje do dela in prizadevnosti ne manjka. Morda je ekipi sreča res obrnila hrbet, drugače si je težko razložiti, da je na primer v nedeljo vratar naredil nekaj napak, kot jih že dolgo ni.

Bazovci so trdno odločeni, da jutri iztržijo zmago. Manjkala bosta sicer diskvalificirana Tognetti in Ridolfo, vendar se to bi smelo preveč poznati, saj se vrneta diskvalificirani Žubin in pa Antonič, ki je v nedeljo počival zaradi poškodbe.

2. AMATERSKA LIGA

Primorec - Gaja

Za mnenje o derbiju smo vprašali kar dva predstavnika ekip.

ANDREJ KRALJ (Primorec): »Glede igralcev smo še vedno v težavah. Zadnja novica je, da bo Edvin Kralj odsoten kar tri mesece, saj mu je zdravnik zaradi vnetja kite predpisal daljše mirovanje. Poleg tega bomo 15 dni brez Čuka (mišična poškodba), Sardiello pa je diskvalificiran. Smo torej v veliki stiski, vendar to traja že od vsega začetka, tako da smo se tega že nekako navadili in si bomo znali pomagati, čeprav bomo imeli le dve rezervi, mene in vratarja. Naš nasprotnik je gotovo bolj izkušen, saj je v tej ligi nastopal že lani, poleg tega ima tudi številnejši igralski kader. Mislim, da bo igral na zmago, a to bomo naredili tudi mi, saj bomo nastopili pred lastnim občinstvom, zato se obeta lepa tekma.«

GIANFRANCO CERMELLI (Gaja): »V ekipo se vrne nekaj pomembnih igralcev. Gabriellija, ki je bil sicer diskvalificiran, a je bil tudi nekoliko poškodovan, ni treba posebej predstavljati. Poleg tega lahko spet računamo na Lupa, ki je imel pretegnjeno mišico. Z izjemo Vola, ki ga pesti lažja poškodba in ne bo igral, pa so vsi ostali na razpolago. Po dveh spodrsljajih seveda upamo na pozitiven razplet, še zlasti, ker sem zaradi odsotnosti vsakokrat moral spreminjati postavo. Upam, da s časom rešimo še nekaj težav, ki jih imamo v napadu. Primorca sicer ne poznam, vendar gre za derbi med sosednjimi enajstericami, torej je zelo občuten.«

Isonzo S.P. - Kras

»Točka bi bila za nas dobrodošla,« je menil predsednik Krasa Egidio Korošec, »še zlasti če upoštevamo sedanji položaj (Kras je predzadnji na lestvici, izboril je le dva neodločena izida in doživel tri poraze, op. ur.). Ta teden smo imeli težave s treningi, v torek je odpovedala električna napeljava, v četrtek pa je bilo igrišče preveč razmočeno. Z novim trenerjem smo v nedeljo igrali neodločeno, kaj več se ni dalo doseči, saj ekipe še ni poznal. Jutri bomo brez poškodovanega Leporeja, Massai pa je diskvalificiran, vendar upamo, da nam ti dve odsotnosti ne bosta delali prevelikih preglavic. Isonzo je med močnejšimi postavanmi, kot mi je lani napredoval, zato bi za nas v tem trenutku zelo pomembno, da vsaj ne izgubimo.«

Medea - Sovodnje

Po teniški zmagi proti Pro Farri čaka sovodenjske nogometaše spopad z Medeo, ki si prav skupaj s Sovodnjami in Foglianom deli prvo mesto na razpredelnici. Že v lanski zmagoviti sezoni je predstavljala Medea najtežjo oviro za Modulove fante, ki jih tudi jutri čaka nevarno gostovanje. Obe ekipi sta sicer tudi letos potrdili osnovni lanski značilnosti: Sovodenjce odlikuje predvsem odličen napad (razmerju v golih 13:4), medtem ko ima Medea zelo čvrsto in neprobojno obrambo (5:2). Zanimivo bo torej videti, kdo bo tokrat prevladal. Ob diskvalificiranem Hmeljaku ne bo tokrat na igrišču Luise, ki je v izvrsti formi in je v nedeljo dosegel štiri zadetke, tudi Medea pa bo morala nastopiti brez svojega najbolj nevarnega strelca Pontela.

Breg - Pocenia

Breg bo jutri nastopil v popolni postavi, saj nima ne izključenih ne poškodovanih. Kljub temu pa morajo biti igralci precej previdni pri posegih, saj imajo precej opominov, a čez teden dni jih čaka derbi z Domiom.

Kot je dejal predsednik nogometne sekcije Silvester Koren, jutri računajo na zmago, kot so sicer tudi v prejšnjem kolu: »Igramo zelo dobro, zlahka ustvarjamo priložnosti, a gola ni. Trener Valdevit pravi, da bo treba počakati še kakšno kolo... Ekipa namreč "gre", je zbrana, daje vse od sebe, vestno vadi, telesno je dobro pripravljena, delo trenerja se pozna, morda zadostuje le, da igralci povsem osvojijo koncep trenerja. V napadu pa bi vsekakor potrebovali nekoga, ki bi znal ustvarjene priložnosti tudi izkoristiti.«

3. AMATERSKA LIGA

Poggio Terza Armata - Mladost

Vsaka napoved v zvezi z nastopi Mladosti je zelo tvegana, kajti igra kraških nogometašev je zelo nihajoča. To vsekakor ni nobeno presenečenje, saj je enajsterica še zelo mlada in fantom manjkajo prepotrebne izkušnje, s katerimi bi lahko dosegli bolj konstantno igro. Sodeč po prvih dveh kolih bi ne smel biti jutišnji nasprotnik Frandoliča in tovarišev pretrd oreh. Poggio namreč ni še dosegel točke, tako da bi lahko jutri Kraševci tudi prijetno presenetili.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v Sloveniji številka 10.00 tolarjev; mesečna naročnina 230.00 tolarjev.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za Slovenijo: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLIEST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sobota, 19. oktobra 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja **ZTT**
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Papež Janez Pavel II. nadaljuje svoj pastirski obisk po Braziliji

Tudi v Braziliji odmeva papežev govor o političnem udejstvovanju katolikov

FLORIANOPOLIS — Papež Janez Pavel II. **(na sliki AP papež v Campo Grande)** je že v četrtek zvečer prispel v Florianopolis, kjer ga je na starem mostu, ki mesto povezuje s kopnim, pričakala množica domačinov. Florianopolis je glavno mesto brazilske države Santa Catarina.

Včeraj pa je papež tudi proglasil mater Paulino za blaženo. Rodila se je na Tridentinskem leta 1865, bila pa je ustanoviteljica reda sester brezmadežnega spočetja. Popoldne se je Janez Pavel II. srečal s predstavniki tamkajšnjega krajevnega življenj, pozno zvečer pa je odpotoval proti Viktoriji, ki je naslednja etapa papeževega obiska v Braziliji.

Vatikanski glasnik Navarro pa je včeraj spregovoril tudi o četrtkovem papeževem govoru v zvezi s sodelovanjem katolikov v političnem življenju. S tem v zvezi je Navarro dejal, da ni potrebno ničesar pojasnjevati, »da pa je treba papežev govor pozorno prebrati, da bi se na ta način izognili očitnim paradoksom.« Navarro je še povedal, da je razumljivo, da je imel govor še posebej v Italiji velik odmev.

Tovorni vlak zapeljal skozi rdeč semafor

PARIZ — Število žrtev silovite železniške nesreče, do katere je prišlo v četrtek zjutraj v Melunu na področju Pariza, je po pričakovanju naraslo in še začasni obračun zdaj znaša 18 mrtvih in 48 ranjenih, od katerih jih je petnajst hudo poškodovanih. Kot je znano sta trčila tovorni vlak in ekspresni potniški vlak, ki je vozil na progi Nica - Pariz. Po prvih vesteh naj bi v nesreči umrlo 16 ljudi, med katerimi je tudi strojevodja tovornega vlaka, ki je nesrečo zakrivil. Kot so povedali gasilci, so iz skrotovičene pločevine izvlekli štirinajst trupel, ostali pa so umrli med prevozom z reševalnim avtomobilom ali v bolnišnici.

Vodstvo francoskih železnic pa je včeraj sporočilo, da je semafor na progi pred železniško postajo Melun deloval povsem normalno in da je tovorni vlak zapeljal skozi rdeči signal. Zakaj se strojevodja ni ustavil pred semaforjem, pa naj bi ugotovili s pomočjo »črne škatlice«, ki so jo našli včeraj zjutraj.

Sardinski bandit Mesina od včeraj pogojno prost

TURIN — Po 29 letih in sedmih dneh režima dosmrtnega zapora se je včeraj popoldne formalno končalo jetništvo »kralja Sopramonta« Graziana Mesine. Nadzorno sodišče v Turinu mu je namreč popoldne dodelilo pogojno prostost, povezano z nekaterimi obveznostmi, med katerimi je tudi obvezno bivanje v deželi Piemont.

Petdesetletni sardinski bandit »Grazianeddu« je odločitev sodišča z neprikritim veseljem označil kot priznanje za svoje vedenje, s katerim da je jasno pokazal, kako je popolnoma prerezal s preteklostjo. Preteklostjo, ki bi bila vredna pravega pustolovskega romana: sedem pobegov iz zapora in nepregledna vrsta pregreškov zoper pravico. Njegova kriminalna kariera se je začela leta 1956, ko so ga komaj 15-letnega zasačili pri streljanju s pištolo, v samih sedmih letih, in torej dokler ni končal za zapahe, pa mu je uspelo dodobra spremeniti naličje sardinskega banditizma in iz ugrabitev napraviti pravo kriminalno industrijo. Pogum in neustrašnost tega bandita, ki se ni omadeževal s krvjo, sta iz njega s časom napravila pravcati idol, ki so ga na primer ob aretaciji po zadnjem pobegu iz ječe ljudje v Nuoru sprejeli z burnim ploskanjem.

Naj dodamo, da je Mesina edinstven primer v italijanskem pravosodju, saj si dosmrtne ječe ni »prislužil« z izredno hudimi krvavimi dejanji, ampak s seštevkom svojih številnih kazni.

Pozor, pripravljeni na snemanje!

Sovjetski tank T-72 se v Moskvi ne pripravlja za boj, temveč ga bodo uporabili pri snemanju novega filma Trije aprilski dnevi (Telefot AP)

Najdena večina ukradenih slik ruskih mojstrov

RIM — Karabinjerji, specializirani za zaščito umetniške dediščine, so preteklo noč v San Benedettu Del Tronto našli 14 od skupno 18 slik ruskih mojstrov s konca preteklega stoletja, ki so bile 26. septembra ukradene v genovskem muzeju sodobne umetnosti. Slike so preiskovalci odkrili v prtljažniku volva, za katerega volanom je sedel eden od avtorjev kriminalnega podviga, 51-letni Bruno Colombi iz Genove. Le-tega so karabinjerji zasledovali že od začetka preiskave, včeraj pa so ga končno zasačili in nemudoma predali pristojnim sodnim oblastem.

Župnik za zapahe zaradi spolnega nasilja nad dečkom

NEAPELJ — Župnik neapeljskega rajona Sanità, don Giuseppe Rassello, je bil včeraj obsojen na tri leta in pol zapora pod obtožbo spolnega nasilja in libidnih dejanj na račun 14-letnega Antonia Borga. Neapeljski sodni zbor je razsodbo izrekel po skoraj treh urah razprave in po 15-mesečnem procesu, povrhu pa je določil, da moral župnik dečku plačati še odškodnino 10 milijonov lir. Dokaz, ki je duhovnika priklenil na zatožno klop, so sodniki dobili od sodnozdravniške ekspertize, ki je potrdila dečkovo trditev, da ima don Rassello neko anatomsko anomalijo na spolnih organih.

V požaru v diskoteki umrlo 20 ljudi

Najmanj 20 ljudi je umrlo, 25 pa jih je bilo hudo opečenih v požaru v neki diskoteki v južnokorejskem mestu Taegu. Kot kaže, je požar podtaknil neki vinjeni poljedelec, ker ni bil zadovoljen s »pozornostjo«, ki jo je bil deležen od osebja nočnega lokala (AP)

V Rimu ubili moškega pri Turinu pa zakonca

RIM — Rimski in turinski preiskovalci imajo pred seboj dva sicer različna, toda podobno nerazložljiva skrivnostna umora. V Rimu so preteklo noč našli ustreljenega 42-letnega upravitelja neke družbe za telefonske naprave, Patrizia Khalefija, ki ga je nekdo sredi noči ubil z enim samim strelom iz pištole kalibra 9. Njegovo truplo je policijska patrola po naključju našla v uradu, kjer je moški židovskega rodu delal in živel v precejšnji osamljenosti in odtujenosti.

V Chiavassu v pokrajini Turin pa sta preteklo noč v nekem gozdiču blizu svojega doma umrla zakonca Vicenzo Pilone in Luigina Podio, stara 59 oziroma 49 let. Mož je bil upokojenec, žena pa gospodinja, smrt pa ju je doletela med nič hudega slutečim nabiranjem gob in kostanja. Karabinjerji so trupli, ki sta imeli na prsih rane od strelov iz lovske puške, našli po anonimnem telefonskem obvestilu.

Pet mrtvih na cesti pri Palermu

PALERMO — V strahoviti prometni nesreči, do katere je včeraj prišlo na hitri cesti Palermo-Agrigento, je izgubilo življenje kar pet oseb, tri pa so bile ranjene. Tako tragičnemu obračunu trčenja med lahkim tovornjakom in osebnim avtomobilom alfa romeo, do katerega je prišlo kakih 20 kilometrov pred sicilskim glavnim mestom, je po prvih ugotovitvah preiskovalcev najbolj verjetno botrovala neprimerno velika hitrost.

V nesreči sta izgubila življenje brata Maurizio in Fortunato Di Pisa, stara 24 in 22 let, Giovan Battista Porcaro, 16-letni Salvatore Morello in 64-letni Carmelo Ilardi. Zadnji se je z 61-letnim bratom Giustom, ki se ni poškodoval, kot sopotnik vozil v tovornjaku, medtem ko so se ostale štiri mlade žrtve peljale v alfa romeu.

PIRNAT/1

HUJŠANJE BREZ LAKOTE

☐ *s stimulacijo proti apetitu*
☐ *lipoliza, odprava celulita*

INFORMACIJE: **dr. PIRNAT** - Ankaran, Jadranska 12/A
Tel. 003866/52425 (sobota, nedelja, ponedeljek od 10. do 18. ure)
0337/538631 (torek, sreda, četrtek od 10. do 18. ure)